

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΓ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1935

ΑΡΙΘ. 35-36

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

Ἡ ἐπὶ θύραις ἑναρξίς τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους παρέχει εἰς ἡμᾶς τὴν ἀφορμὴν νὰ στρέψωμεν ἔτι ἅπαξ τὴν προσοχὴν εἰς τὰ κενὰ τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως ἢ τὰ οὐχὶ καλῶς ἔχοντα ἐν αὐτῇ. Δεδομένου ὄντος ὅτι τὸ σχολεῖον καὶ ἡ οἰκογένεια ἀποτελοῦσι τοὺς κυρίους παράγοντας τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς εὐρωστίας τοῦ λαοῦ, ἐφ' ὅσον δ' ἐκ τῶν ἐφοδίων τὰ ὁποῖα προμηθεύει κυρίως τὸ πρῶτον εἰς οἰκοδομὴν τῆς δευτέρας ἢ σχολικὴ μόρφωσις κατέχει τὴν πρωτεύουσαν θέσιν ἐν τῷ ἀπαρισμῷ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κοινωνικῶν μελῶν, πρόδηλον ἀποβαίνει ὁπόση μέριμνα πρέπει νὰ ἐπιδεικνύηται ὡς πρὸς τὸ ποιὸν τῆς εἰς τὰ τέκνα τοῦ λαοῦ παρεχομένης ἐκπαιδεύσεως καὶ ὁπόση εὐθύνη βαρύνει τοὺς ἐπ' αὐτῆς τεταγμένους.

Ἐκ πάντων τῶν μορφωτικῶν μαθημάτων τοῦ προγράμματος τῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὴν κοινὴν πάντων ὁμολογίαν ὑπερέχει τὸ μάθημα τὸ θρησκευτικόν. Ἐὰν ὅ,τι ἀπαρτίξει τὸν ἄνθρωπον εἰς ἀρτίαν προσωπικότητα εἶνε ἡ μόρφωσις ἠθικοῦ χαρακτῆρος, ἡ δὲ ἠθικότης θεμελιούται μόνον ἐπὶ τῆς θρησκευτικότητος, ἀποτελούσης τὸ μοναδικὸν αὐτῆς ἔρεισμα, εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ θρησκευτικὸν μάθημα ἀποβαίνει τὸ κυριώτατον μέσον μορφώσεως βουλήσεως ἀρτίως ἠθικῆς, διὸ καὶ ἀνάκαθεν τοῦτο ἐθεωρήθη ὡς τὸ σπουδαιότατον τῶν μορφωτικῶν μαθημάτων, ἐφ' ᾧ καὶ κατέλαβε τὴν κεντρικωτάτην ἐν τῇ παιδαγωγούσῃ διδασκαλίᾳ θέσιν. Κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν ἐπιφανεστέρων παιδαγωγικῶν, φιλοσόφων καὶ ψυχολόγων, οὐδὲν ἄλλο μάθημα μεταρσιῶι τὸν ἄνθρωπον εἰς πνευματικωτέρας σφαίρας καί, ἐπομένως, οὐδὲν ἐξευγενίζει τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν τόσον, ὅσον τὸ μάθημα τὸ θρησκευτικόν· διὰ τοῦτο δὲ καὶ

ἐτονίσθη ὅτι τόσον γενικὴν ἀπήχησιν πρέπει νὰ ἔχουν τὰ διδάγματα τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος, ὥστε καὶ πάντα τὰ λοιπὰ μαθήματα νὰ προσαρμόζονται πρὸς αὐτό, ὡς οἱ κλάδοι πρὸς τὸν κορμόν.

Τούτου δεδομένου ἀνάγκη καὶ παρ' ἡμῖν νὰ κατανοηθῇ, ἐπὶ τέλους, ἡ ἐξέχουσα τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος θέσις ἐν τῇ παιδαγωγούσῃ διδασκαλίᾳ. Διότι ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἐδόθη μέχρι σήμερον ἡ προσήκουσα προσοχὴ εἰς τὰς διαπιστώσεις τῆς Παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης, τὴν ὁποῖαν διισχυρίζομεθα ὅτι τάχα παρακολουθοῦμεν καὶ τὰ πορίσματα τῆς ὁποίας ἐναβρυνόμεθα ὅτι ἐφαρμόζομεν δῆθεν εἰς τὴν παρ' ἡμῖν διδασκαλίαν. Παρὰ πάσας τὰς συστάσεις καὶ παρὰ πάντα τὰ ὑπομνήματα τῆς τε 'Ι. Συνόδου καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου περὶ τῆς θρησκευτικῆς διδακτικῆς δεοντολογίας, τὰ κενὰ παραμένουν ἀκόμη κενὰ καὶ τῶν πλημμελῶς ἐχόντων οὐδεμίᾳ ἐπῆλθε βελτίωσις. Ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς δημοτικῶν σχολείοις ἐξακολουθεῖ παρεχομένη ὑπὸ δημοδιδασκάλων μὴ εἰδικῶν καὶ ἀκαταρτίστων· ὁ ἀριθμὸς τῶν ὡρῶν τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας ἐν τοῖς γυμνασίοις εἶνε ἀνεπαρκῆς ἢ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν τελείως ἀπουσιάζει ἐκ τῶν πρακτικῶν σχολείων, ὡσεὶ μὴ εἶνε ἑλληνόπαιδες οἱ ἐν αὐτοῖς διδασκόμενοι, ἀλλ' οὔτε κἂν ἄνθρωποι· δὲν ἐπετεύχθη δ' ἔτι ὁ διορισμὸς εἰδικοῦ θεολόγου ἐπιθεωρητοῦ, μόνου δυναμένου ἐγκύρως νὰ ἐποπιεύῃ ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας καὶ νὰ ἐλέγῃ αὐτήν.

Πάντα ταῦτα τὰ κενὰ καὶ τὰ ἐλλιπῆ καιρὸς εἶνε νὰ θεραπευθῶσι διὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ κατὰ τὸ πρέπον ἢ παρ' ἡμῖν διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα, ὡς ἤδη ἐλέγχθη, τόσον κεντρικὴν θέσιν ἐν τοῖς μορφωτικοῖς μαθήμασι παρέχει καὶ ἡ παλαιο-

τέρα και ἡ σύγχρονος ὑγιής Παιδαγωγική. Ἡ μεταπολεμικὴ ἐποχὴ ἐμφανίζει καὶ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν χάνουσαν βαθμηδὸν τὴν παλαιὰν ἠθικὴν τῆς ἰσορροπίας, ἡ δὲ πάλαι ποτὲ ὑποδειγματικὴ ἑλληνικὴ οἰκογένεια ἀπειλεῖται ὑπὸ διαλύσεως οὐχὶ μόνον εἰς τὰς πρωτεύουσας πόλεις, ὅπου ὁ διαφθαρτικὸς ψευδοπολιτισμὸς διαβιβρώσκει εὐκολώτερον τὰς συνειδήσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ὁπόθεν τόσον συχνὰ ἀπὸ τινος καταγγέλλονται ὅλως ἄγνωστοι τέως πατροκτονίαι, μητροκτονίαι καὶ παιδοκτονίαι. Βαθύτατα τιτρώσκει τὰς ἀγνάς ἑλληνικὰς ψυχὰς ἡ ὀσημέραι προοῦσα αὕτη ἐπὶ τὰ χεῖρω τροπή, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Πολιτεία ἀνάγκη νὰ θεωρήσῃ, ἔστω καὶ μόλις σήμερον, ἐν τῶν πρωτίστων τῆς φροντισμάτων τὴν βελτίωσιν τῶν τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀκόμη καιρὸς.

† ΠΡ. ΜΗΤΡΟΠ. ΚΑΛΑΒΡ.-ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ ΤΙΜΟΘΕΟΥ

Η ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΤΗΣ ΕΝ ΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΣΥΝΗ.

[13]

Ἐχων τὴν πεποιθήσιν ἐκφράζω, ἐν οἷς ἔγραψα περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, τὴν γνώμην, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς παγκοσμίου ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ εἰς ἀγαθὸν μετέστρεψε καὶ μετέβαλε τὸ κακὸν τῆς διαιρέσεως τοῦ ἐνάτου αἰῶνος, ἐκ τῆς ὁποίας προήλθεν ὁ ἀπρεπὴς εἰς τὴν θρησκείαν τῆς ἀγάπης καὶ ἐμπαθῆς ἀνταγωνισμὸς καὶ τὰ φρικτὰ καὶ ἀνήκουστα δεινὰ εἰς τὴν χριστιανωσύνην.

Ἀλλὰ μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα τῆς παντοδυνάμου χάριτος τοῦ Χριστοῦ! Ἐκ τοῦ μεγάλου τούτου κακοῦ, μεγάλη βοήθεια προήλθεν εἰς τὸ κράτος τοῦ χριστιανισμοῦ. Οἱ ἐκμεταλλεῖται τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ ὄργανα τῆς χάριτος ἐγένοντο πρὸς διάδοσιν αὐτῆς καὶ ἐντός, ἀπὸ ἐγωιστικῆς καὶ ἀλαζονικῆς ψυχῆς, ἢ ἀλήθεια ἔλαμψε καὶ ἐθάμβωσεν καὶ ἐλλκυσεν ἀγνάς ψυχὰς. Οἱ ἐγωῖσται καὶ ἀλαζόνες ἐκμεταλλεῖται τῆς θρησκείας τῆς ταπεινοφρονουμένης ἀγάπης ἐνοχοὶ εἶναι καὶ ἀνάξια ὄργανα τοῦ Πνεύματος. Ἄλλ' ἐν τούτῳ ἀκριβῶς φαίνεται ἡ τοῦ Θεοῦ δύναμις, ἐν τούτῳ ἡ πνευματικότης καὶ ἀγιότης τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ ἐν ἀντιθέσει πρὸς πάσας τὰς ἄλλας θρησκείας τῆς ὑψηλοῦ, διὰ μέσου πάντων τῶν αἰώνων. Ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ ἐπολεμήθη ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτῆς λειτουργῶν διὰ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τοῦ ἐκ τοῦ Σχίσματος καὶ τῆς διαιρέσεως. Ἀλλὰ θαῦμα πάντα νοῦν ἐκπλήττον. Οἱ τυφλοὶ, οἱ ἀπὸ τὴν κερδοσκοπικὸν ἐγωιστικότητα καὶ τὴν τῆς ἐπικρατήσεως ἔρημν ἀνταγωνιζόμενοι καὶ κικουροῦντες, ὑπῆρξαν ὄργανα φωτὸς διὰ πάσας τὰς ἀγνάς καὶ ἀπονηρεῦ-

τους ψυχὰς, καὶ ἐκ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τοῦ κατ' ἀρχὴν ἀμαρτωλοῦ, τὸν ὅποιον ἐνήργουν οἱ πονηροὶ ἐκμεταλλεῖται, ἐκέρδισεν ἡ θρησκεία τοῦ φωτός. Ἡ Παπωσύνη διὰ τὸν εἰρημένον λόγον εἶναι κακὸν, ἀλλὰ εἰς ἀγαθὸν μετέβαλεν αὐτὴν ἡ τοῦ Θεοῦ Πρόνοια, διότι εἰς αὐτὴν ὀφείλεται σήμερον ἡ πληροφωρία περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς χώρας ἀνθρωποπαγῶν. Ἡ Παπωσύνη ἔχει εἰς βάρος τῆς τῶν μέσων αἰώνων ἐκβιαστικὰ τερατουργήματα. Τὴν ἐπιβαρύνει τὸ αἶσχος τῶν θρησκευτικῶν πολέμων τῶν αἰώνων ἐκείνων τοῦ σκότους καὶ ἰδιαίτερα Τάρταρα κολάσεως πολὺ δίκαιως ἑ ἰταλὸς Ὀμηρος ἐνόησε διὰ τοὺς ἡγέτας τῆς Παπωσύνης τῶν αἰώνων ἐκείνων, καὶ δὲν εἶναι μικρὸν τι καὶ ἀνάξιον λόγου ἡ κατὰ τῆς Παπωσύνης ἐπανάστασις ἐκατὸν πενήτηκοντα περίπου ἑκατομμυρίων χριστιανῶν, τῶν ἀποτελούντων τὸν Προτεσταντισμὸν, ἀναντιρρήτως δὲ μέγα κακὸν καὶ ἡ ὑπαρξίς τῶν δυσαρτιμῆτων τοῦ Προτεσταντισμοῦ αἰρέσεων, ἀλλ' ἐν τούτοις κατὰ δὴλον εἶναι τὸ θαῦμα τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ ἐκ τοῦ ποικίλου ἀνταγωνισμοῦ τοῦ Προτεσταντισμοῦ πανταχοῦ γῆς ἐπληροφωρήθη τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ φῶς ἀληθείας, δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης ἔλαμψεν ἐκεῖ, ὅπου σκότος βαθὺ κακεντρεχοῦς ἐγωιστικότητος ἐπεκράτει. Ἐκ τοῦ κακοῦ ἀγαθὸν ἐγένετο καὶ γίνεται ἐκ μέρους τοῦ Παπικοῦ Καθολικισμοῦ καὶ τῶν Προτεσταντικῶν αἰρέσεων. Ἀλλὰ εἶναι καιρὸς πλέον. Ἡ συνείδησις τῶν ἐκχριστιανισθέντων λαῶν εἶναι ἐτοίμη νὰ προσοικειωθῇ τὴν Ἐνωσιν. Αἱ διάφοροι ἐκκλησίαι δὲν εἶναι ἐκκλησίαι εἰς τὴν κυρίαν ἐννοίαν τῆς λέξεως, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι μία Ἐκκλησία. Ἐκκλησία εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας τῆς Ἀποστολικῆς εἶναι μόνον ἡ Ὀρθόδοξος, διότι, παρὰ τὰς ἐκζηλοῦ ὑπερβολικὸν μοναστικὰς τινας ὑπερβολὰς, ἀνωφελεῖς εἰς τὸν ἐν τῷ κόσμῳ περιούσιον λαὸν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖ ἡ ὀρθοδοξία τὰς ἀποστολικὰς καὶ κατερικὰς τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων ἱεράς παραδόσεις εἰς τὸ δόγμα τῆς πίστεως, εἰς τὰ μυστήρια τῆς ἀποστολικῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ εἰς τὸ μυστήριον τῆς θείας λατρείας. Κατὰ τοὺς ὀκτὼ πρώτους αἰῶνας οἱ πρῶτοι τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολοι καὶ οἱ πιστῶς εἰς τὰ ἴχνη αὐτῶν πορευθέντες ἀποστολικοὶ πατέρες, «καθάπερ ὑπόπτεροί τινες, ὡς λέγει ὁ μέγας διδάσκαλος, ὁ ἐμπνευσμένος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὡς περὶ τοὺς ἄγγελους εἰρήνης τὴν οἰκουμένην διέδραμον σπεύροντες τὸ τῆς εὐσεβείας φῶς».

Ἐπῆλθε τὸ Σχίσμα μεταξύ Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ τοῦ ἐνάτου αἰῶνος δύο ἀφετηρίαι τοῦ πτερυγίσματος: μία ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἄλλη ἐν Ρώμῃ· μὲ τὰ πτερὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν κίνησιν ἰσχυρὰ καὶ ἀνεμπόδιστα ἐφθασαν μέχρι τοῦ βορείου καὶ νοτίου πόλου οἱ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐφθασαν εἰς τὰ πέρατα τῆς Δύσεως οἱ ἀπὸ Ρώμης. Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος νεαὶ ἀφετηρίαι πτερυγίσματος πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης τὰ διάφορα ἔρημητήρια τῶν διασχιθῆτων τοῦ Προτεσταντισμοῦ αἰρέσεων καὶ ἡ ἐκ τούτων διάδοσις εἰς τὸν νέον κόσμον τῆς χριστιανικῆς πίστεως προάγει τὰς ἀνθρωπίνους κοινωνίας, ἐξημερώνοντα καὶ ἐκπο-

λιτίζουσα· τὰ πέρα τῆς ὁρίτης πρὸς διάδοσιν τῆς πίστεως πάσχουν χαλάρωσιν καὶ δὲν ὑπάρχει ἡ εὐθύτης τῆς κινήσεως καὶ δὲν γίνεται ὁ κατατοπισμὸς τοῦ θησαυροῦ τῆς τοῦ Εὐαγγελίου διδασκαλίας ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀνάλογον καρποφορίαν, καὶ δὲν στερειώνονται γενικῶς οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν θρησκείαν τῆς ἀγάπης, τὴν θρησκείαν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ πολιτισμοῦ. Καὶ τὸ αἴτιον τοῦ κακοῦ τούτου εἶναι ἐν μόνον, ἐπιβαρύνον τούτῳ ἀρχηγούς τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν· εἶναι ἢ ὑπάρχουσα ἐν τῷ χριστιανικῷ κόσμῳ ἀσυμφωνία ὡς πρὸς τὸ δόγμα καὶ τὸ πρόβλημα περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας οἰκονομίας καὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Ἰησοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Καίμενον συμφωνίας εἶναι οἱ ὀκτὼ πρῶτοι αἰῶνες, οἱ ὅποιοι ἐν ἐφαρμογῇ εἶναι εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, καὶ αὐτὴ ἠδύνατο καὶ δύναται νὰ ὑπάρξῃ τὸ Κέντρον τῆς συμφωνίας καὶ ἐνότητος. Διότι τὴν αὐτὴν ἔχουσιν τῆς πίστεως ἔχουσι καὶ αἱ δύο ἄλλα· Ἐκκλησίαι αἱ διαφοραὶ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐγωϊστικῆς ἰσχυρογνωμοσύνης τῶν ἡγεμόνων τοῦ παπικοῦ Καθολικισμοῦ καὶ τῆς τοῦ Προτεσταντισμοῦ ἐλευθεροφροσύνης. Εἶναι πλέον καιρὸς νὰ παύσῃ ἢ κατ' οἰκονομίαν τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἀνεκτὴ γενομένη ὑπ' αὐτοῦ ἀπρέπεια αὕτη τῆς ἀσυμφωνίας. Ἡ χριστιανισμένη ἀνθρωπότης κατόπιν ἀπὸ τὰ τόσα παράλογα καὶ ὀλέθρια τὰ ὅποια συμβαίνουν ἐν τῷ παρόντι· ἐκ μέρους τῶν μέχρις ἀποκτηνώσεως ὀλοφρόνων, οἱ ὅποιοι καταντῶσι μανιώδεις ἀθεοὶ καὶ τυφλώττοντες βλάβη· κατὰ τὸ πανταχού παρόντος ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ παντοδυνάμου, πανούργου καὶ παναγίου ἐνὸς Θεοῦ, ἡ χριστιανισμένη καὶ σωφρονοῦσα ἀνθρωπότης μυστικῶς καὶ ἀλαλήτως δυσφορεῖ καὶ στενάζει· ἐκ τῆς τυραννικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐνὸς κράτους ὑπὲρ τὸ ἕτερον, καὶ τῆς τυραννίας τῆς πλουτοκρατικῆς ἀδικίας καὶ σκληρότητος τῆς δημιουργούσης τὴν θηριωδίαν τῶν πολέμων, τὴν ἔθδειαν καὶ τὴν ἀνεργίαν ἢ χριστιανισμένη ἀνθρωπότης εἶναι ἐτοίμη νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς μᾶς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἀρκεῖ νὰ ἐμφανισθῇ αὕτη.

Φανταστικαὶ συλλήψεις φαίνονται αἱ σκέψεις καὶ γνώμαι αὐταί. Ἀλλὰ εἰς πάντα νοῦν ἔχοντα καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ γινώσκοντα καὶ τὴν Ἰστορίαν τοῦ κόσμου μὴ ἀγνοῦντα, αὐταὶ αἱ σκέψεις καὶ αἱ γνώμαι εἶναι ἡ ἀληθινὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων πάντων, τὴν ὅποιαν δημιουργεῖ ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ ἐ φ α ρ μ ο ζ ο μ ε ν η. Ὁ Χριστιανισμὸς μετὰ τὰς περὶ τῆς ἀνθρωπότητος σκέψεις καὶ γνώμας του εἶναι ἄξιος προσοχῆς καὶ μελέτης παρὰ πάντων τῶν ἡγετῶν τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐὰν οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἐκκλησιῶν, ὁ Πάπας καὶ τὸ ἐπιτελετὸν του, ὁ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἱ πριμᾶτοι τοῦ τῆς Ἑβρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς προτεσταντικοῦ κόσμου κατεδέχοντο νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν τῶν τὰς σκέψεις, τὰς γνώμας καὶ τὰς κρίσεις τοῦ παγκοσμίου πλάνητος Χριστιανισμοῦ, κατὰ λογικὴν καὶ συναισθηματικὴν ἀναγκαιότητα, τὰ τοῦ κατακυριεύου αἰσθημα ἐντροπῆς εὐθύ καὶ δδονηρόν.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΡΟΥΜΑΝΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ

Ἡ ἐπίσκεψις εἰς Βουκουρέστιον τῶν Ἀγγλικανῶν ἀντιπροσώπων πρὸς συζήτησιν διαφόρων θεολογικῶν ζητημάτων ἀφορώντων τὴν Ὁρθόδοξον καὶ Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν, ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν Ρουμάνων οὐ μόνον ὡς γεγονός ἐκκλησιαστικόν, ἀλλὰ καὶ πολιτικόν, ὀλόκληρος δὲ ὁ Ρουμανικὸς τύπος ἀφιέρωσεν ἄρθρα ὀλόκληρα καὶ περικοφάς, ἐξάρας τοῦτο ὡς ἐνέχον ὑψίστην θρησκευτικὴν καὶ πολιτικὴν σημασίαν.

«Διὰ τῆς ἐπισκέψεώς τῶν ταύτης—ἔγραψαν μεγάλοις γραμμασιν αἱ πλείσται τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ ἐφημερίδων—ἀπέδειξαν οἱ Ἀγγλικανοὶ οἷ τὸ Βουκουρέστι εἶνε τὸ κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας, ἔχον τὴν ἰδίαν σημασίαν διὰ τὸν Ὁρθόδοξον κόσμον οἷαν τὸ Lambeth διὰ τὸν Ἀγγλικανικόν».

Τίμαι ἀφαντάστου μεγαλοπροελαίας ἀπενεμήθησαν αὐτοῖς. ἐπίσημα δὲ γεύματα τοῖς παρετέθησαν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Τιτουλέσκου, τοῦ Πατριάρχου Μύρωνος, τῆς Πριγκιπισσῆς Ἀλεξάνδρας Καντακουζηνοῦ καὶ τῆς Ἀγγλικῆς καὶ Ἀμερικανικῆς Προσβίβις, εἰς ἃ ἡγήθησαν προλόσεις θεομύταται.

Ὁ κλήρος ἐνθουσιωδῶς ἐχαιρέτισε τὴν ἔλευσιν αὐτῶν, χωρὶς νὰ λειψῇ καὶ μεγάλη μῆρις αὐτοῦ—καὶ αὕτη εἶνε ἡ τῶν σωματιστῶν—οἷτινες μετὰ δυσπιστίας ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἔνωσιν ταύτην τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἡμεῖς, καθ' ἃ φρονοῦσι, θὰ ἐπισκιάσῃ τὴν σημερινὴν ὑπεροχὴν καὶ δόξαν τῆς Ρουμ. Ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ καὶ τὸ Βατικανὸν δὲν ἔμεινεν ἀπαθὲς εἰς τὴν κίνησιν ταύτην. Ὁ Διευθυντὴς τῶν ἀνατολικῶν σπουδῶν Καρδινάλιος D' Herbigny ἀμέσως ἀφίκετο εἰς Βουκουρέστι, παρακολουθήσας, διὰ τῶν ὁργάνων του, ἐκ τῆς ἐνταῦθα Καθολικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τὰς συζητήσεις.

Τὴν 30ὴν Μαΐου ἀφίκοντο εἰς Βουκουρέστι ὁ Ἐπίσκοπος Γιβραλτᾶρ Harold, ὁ Ἐπίσκοπος Dublin Dr F. Gregg, ὁ Ἐπίσκοπος Fulham καὶ ὁ Καθηγητὴς Dr Philip Usher, τὴν δὲ 31ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀφίκοντο διὰ Λονδίνου εἰς Γιούργιβον ὁ Λόρδος Ἐπίσκοπος Hicks de Lincoln Nugent, πρόεδρος τῆς Ἀγγλικανικῆς ἀντιπροσωπείας, ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ὑόρκης, οἱ Κανονικοὶ καὶ Καθηγηταὶ Douglas, Sharp, Mac Donald καὶ Morusia καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν Ἐπισκοπικῶν Ἐκκλησιῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Dr Frank Garvin.

Ἡ πρὸς αὐτοὺς γενομένη ὑποδοχὴ ὑπῆρξεν ἀληθῶς ἡγεμονικὴ. Ἡ μικρὰ τοῦ Γιουργιέβου πόλις εἶχε σηματοστολισθῆ, ἐν ἀπειρογράφῳ δὲ ἐνθουσιασμῷ καὶ ζητωκραυγαῖς, παρατεταγμένον τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ὄλων τῶν σχολῶν καὶ τῶν προσκόπων «calugareni καὶ Domnita Maria» ὑπεδέχθησαν τοὺς ὑψηλοὺς ἔξενους, αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἰ. Συόδου Ἐπίσκοπος Γίτος ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατριάρχου Μύρωνος, οἱ κ. Κρουλένσκη καὶ Τσελεπιδιάκη ἀντιπροσωπεύσαντες τὸ Ὑπουργεῖον

τῶν Ἐξωτερικῶν, ὁ γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ συνδέσμου τοῦ κατὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν συνθηκῶν (Liga antirevizionista) καὶ πλεῖστοι ὄσοι πολιτικά καὶ ἐκκλησιαστικά ἀντιπροσωπεῖται ἐκ Βουκουρεστίου. Μετὰ τὰς τοπικὰς προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις καὶ μικρὰν ἀνάπαυαν, ἀναχωρήσαντες ἐκ Γιουργιέβου ἐφθάσαν περὶ ὧραν 3,51 μ. Μ. εἰς τὸν κεντρικὸν σταθμὸν Βουκουρεστίου. Ἡ γενομένη ὑποδοχὴ ὑπερέβη τὴν τοῦ Γιουργιέβου. Ἐκκλησιαστικά καὶ πολιτικά ἀντιπροσωπεῖται, σωματεῖα ἐκπαιδευτικά, θρησκευτικά καὶ ἔθνικα, σχολαὶ ἀρρένων καὶ θηλέων μετ' ἀνθέων καὶ ἄπειρον πλῆθος κόσμου προσῆλθον ὅπως εὐχηθῶσιν εἰς τοὺς Ἀγγλικανούς τούτους Ἐπισκόπους καὶ καθηγητὰς τὸ «ὡς εὐ παρόετησαν». Ὡς ἡμέρα ἐνάρετος τῶν συνεδριάσεων ὠρίσθη ἡ 2α Ἰουνίου, ἡ λήξις τῶν δ' ἐγένετο τὴν 10ην τοῦ ἰδίου μηνός.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἦσαν: Ὁ Ἐπίσκοπος Roman Λουκιανός, ὁ Ἐπίσκοπος Caranşebes Dr V. Lazarescu, ὁ Βικάριος Ἐπίσκοπος Τίτος Simendrea, οἱ καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βουκουρεστίου πρωθιερεὺς Mihăleşcu, πρωθιερεὺς Vintilescu, ιερεὺς Rouenta, ὁ κ. V. Ispir καὶ ὁ κ. Θεόδωρος Ποπέσκου· οἱ Καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Κισνεβίου Ἀρχιμανδρίτης Ἰούλιος Σκριμπάν καὶ ὁ πρωθιερεὺς Γρηγόριος Πισκουλέσκου (Gala Galaction) καὶ ὁ Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Τσέρνοβιτς πρωθιερεὺς Γεωργίου.

Ὦντως τὴν πρώτην τῆς ἡμέρας ταύτης, κατόπιν μικρᾶς κοινῆς θρησκευτικῆς τελετῆς γενομένης ἐν τῷ πατριαρχικῷ παρεκκλησίῳ, προσῆλθον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου Μύρωνος οἱ ἀντιπρόσωποι ἀμφοτέρων τῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Πατριαρχείου. Ἡ ἔναρξις ὑπῆρξεν ἐπίσημος, ὁ δὲ Πατριάρχης ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐξεφώνησε τὸν ἀκόλουθον ἐναρκτήριον λόγον:

«Ἴνα ἐν τούτῳ δοξασθῇ τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος».

Σεβάσμοι Ἀντιπρόσωποι.

Ὁ Σωτὴρ Χριστὸς ἐθεμελίωσε μίαν καθολικὴν Ἐκκλησίαν δι' ἅλην τὴν ἀνθρωπότητα. δι' ἧ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ, ὡς ἀπήγγειλε ἐν τῇ πρὸ τῶν παθῶν αὐτοῦ προσευχῇ, εἰσὶ λίαν σημαντικοί: «ὅπως πάντες ἐν ὧσιν». Ὅμως, σὺν τῷ χρόνῳ, διάφοροι τοπικαὶ περιστάσεις, ποικίλαι ἐπιρροαί, διαφορὰ χαρακτήρος καὶ κράσεως τῶν λαῶν, πλειστάκις δὲ καὶ συμφέροντα παντοίας φύσεως ἐκκλησιαστικῆς, διήρσαν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ εἰς διάφορους ὁμολογίας, αἵτινες ἐνίοτε ἐλησημόνησαν ὅτι βάσις αὐτῆς εἶναι αἱ ὑπέρταται ἀρεταὶ τῆς συγγνώμης καὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Καὶ ἐτι πλέον. Τινὲς τῶν χριστιανῶν ὑπέπεσαν εἰς τὸ σφάλμα τοῦ μίσους, τῆς ἐκδικήσεως, τῶν διωγμῶν παντὸς εἴδους, εἰς τρόπον ὅστε πολλοὶ μάλιστα ἐφήρμωσαν τὰς ἱεροξετάσεις, τὸ καύσιμον τῶν ἀίρετικῶν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, τοὺς μακροὺς ἀδελφοκτόνους πολέμους κ. τ. λ. Αἱ τοιαῦται παρεκλίσεις ἐκ τῆς Εὐαγγελικῆς διδασκαλίας τοῦ προφ. Ναζω-

ραίου ἀποτελοῦν μίαν κηλίδαν, ἣτις πέζει τὰς ψυχὰς τῶν ἐφαρμοσάντων αὐτὰς πρακτικῶς. Ἡμεῖς οἱ τῆς σήμερον χριστιανοί, δεόν νὰ ἀπομάξωμεν τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἀνθρωπίνων τούτων πλανῶν καὶ νὰ ἐπανέλθωμεν πάντες εἰς τὴν ἀνευ ὀρίων χριστιανικὴν ἀγάπην. διότι ἐν τῇ ἀγάπῃ ταύτῃ «γινώσκονται: ἐτι ἐσμὲν μαθηταὶ αὐτοῦ». Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ἐν τῷ πλαίστιῳ ταύτης ἡ Ὁρθόδοξος Ρουμ. Ἐκκλησία δὲν ἐγνώρισεν κατὰ τὸ παρελθὸν τῆς πολέμου, πυρᾶς, διωγμοῦς κ. τ. λ., ἀλλὰ τὸν ἀντίον ὁ λαὸς τῆς ἀπέδειξε πάντοτε πνεῦμα χριστιανικόν, πνεῦμα συγγνώμης, φάρμακον οὐχὶ μόνον ἀνοχῆς ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπινον, καὶ μάλιστα καὶ ἀπέναντι ἐκείνων οἱτινες ἠθέλησαν τὸ κακὸν αὐτῆς. Δύνασθε λοιπὸν νὰ φαντασθῆτε τὴν φυσικὴν χαρὰν ἡμῶν τῶν Ρουμάνων τῆς σήμερον, ὅταν τόσοι τεταρτημένοι ξένοι ἀφίκεσθε εἰς τὴν χώραν καὶ τὰ ἐδάφη ταῦτα ὅπου—κατὰ παράδοσιν ἱστορικὴν—πρὸ 1900 περίπου ἐτῶν ἐκήρυσεν τὸν λόγον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ ὁ πρωτόκλητος ἀπόστολος Ἀνδρέας. Ἐπαινεῦμεν καὶ θαυμάζομεν τὸν ζῆλόν σας, ὅστις σας παρεκίνησε νὰ ἐκινήσητε ἀπὸ τὴν θαυμασίαν σας πατρίδα, τὴν πρώτην ἀπὸ ἀπόψεως διοργανώσεως ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ νὰ ἐλθῆτε εἰς τὴν ἀπομερακρυσμένην μας χώραν, ἣτις πλήρης χαρᾶς ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ ταύτῃ ἐχκαίριζα ἐκφράζει δι' ἑμοῦ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς διὰ τινὰ πολῦτιμα δῶρα, ἅτινα μᾶς προσέφερον ἡ Μ. Βρετανία. Τὸ εὐγενὲς Ἀγγλικὸν ἔθνος παρέσχεν ἡμῖν πρότιστα τὴν πολυαγαπημένην μας Βασιλομήτορα Μαρίαν... κατὰ δὲ τὸν πόλεμον καὶ μετ' αὐτόν, διὰ τῆς ἰσχυρᾶς αὐτῆς ὑποστηρίξεως, συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μεγαλειώδους ἰδεώδους τοῦ Ρουμ. λαοῦ, τ. ἔ. εἰς τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς Ρουμανικῆς γῆς εἰς τὰ φυσικὰ αὐτῆς σύνορα τῆς σήμερον. Ὑπὲρ πάντα ὁμῶς ὑπερηφανευόμεθα διότι ἔχομεν δυναστείαν λίαν συγγενῆ μὲ τὴν ἐδοξον δυναστείαν τῆς φωταυροῦς Ἀλβανίας. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Κάρολος ὁ Β' εἶνε δισέγγονος τῆς μεγάλης Σας βασιλείσσης Βικτωρίας. Ἐὰ θεωρήσωμεν ὅθεν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς, ἂν θὰ δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ σας προσφέρωμεν—ὡς ἀντάλλαγμα τῶν μέχρι τοῦ νῦν ὑμετέρων δῶρων—τὰ πνευματικὰ δῶρα ἐκ τοῦ χιλιετοῦς ἐκκλησιαστικοῦ θησαυροῦ τῆς ἡμετέρας χώρας, ὅστις ἀντιπροσωπεύει ἐν μεγαλειώδεις ἐκκλησιαστικὸν παρελθόν καὶ μίαν ἁγίαν διδασκαλίαν, εὐτυχῶς στερεωμένην διὰ τῆς ἐμπνευσμένης σοφίας ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἀντιστρέφοντες τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου δυνάμεθα λοιπὸν νὰ εἰπώμεν: Ἐὰν ἐσπεύρατε ἡμῖν τὰ γῆνα, θὰ χαρῶμεν ἂν θὰ θελήσητε καὶ σεῖς νῦν νὰ θερίσητε εἰς ἀντάλλαγμα τὰ ἡμέτερα πνευματικά. Αἰσθανόμεθα τὰ μέγιστα πάντες τὰ δύσκολα προβλήματα καὶ τὰς φρικτὰς συγχύσεις ἃς ἐπέφερον ὁ παγκόσμιος πόλεμος. Ἐὰν διερηθῶν καλῶς τὴν γενικὴν προσπάθειαν τῶν μάλλον εὐγενῶν ψυχῶν τῶν ἡμερῶν μας, ἡ ἀκουσμένη πανταχόθεν ἀπάντησις εἶνε αὕτη: Ὅπισω, πρὸς τὰς αὐθεντικὰς πηγὰς τῆς θείας Ἀποκαλύψεως! Ἀλλ' ἐξ ἄλλου, ἔλοι οἱ χριστιανικοὶ καὶ ποιῶνται ἔκκλησιν πρὸς μίαν κοινὴν συνεργα-

και πάντων, διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν αισθημάτων καὶ ἀδελφικῆς συναδελφωσύνης καὶ τῆς προαγωγῆς τῶν ψυχικῶν δυνάμεων πρὸς μίαν ἐργασίαν ἐλευθερίας τῆς ζωῆς καὶ εὐχαριστήσεως πάντων, πρὸς μίαν ἐρασίαν ἐκ τῶν ρευμάτων, τὰ ἑποῖα θὰ ἡμπούμεν ἢ θὰ ἐματαιῶν τὸν χριστιανικὸν καὶ ἀνθρωπινὸν τοῦτον σκοπὸν. Πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν πνευματικῶν τούτων δυνάμεων τῶν λαῶν πολλοὶ ἔχουσι τὴν κέλευσιν τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπανόδου πρὸς τὸ ἰδεώδες τῆς πνευματικῆς ἐνώσεως τοῦ χριστιανισμοῦ. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἰδίως ἐγένετο, οὐ πρὸ πολλοῦ, ἐν τολμηρὸν δῆμα, ὅπερ εἰς ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους ἐνεποίησε τὴν καλλιτέραν ἀντύπωσιν. Ἐχάρημεν εἰδικῶς ἀπὸ τῆν ἑμῶν ἀπάντησιν τῶν 252 Ἀγγλικανῶν Ἐπισκόπων, τῶν συνελθόντων εἰς τὸ συνέδριον τοῦ Lambeth κατὰ τὸ 1920, οἵτινες ἀπηύθυναν μίαν ἐκκλησίαν πρὸς ἄλλους τοὺς χριστιανικοὺς λαοὺς πρὸς ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐκφράσαντες ἅμα τὴν ἐπιθυμίαν των ὅπως ἐπαναληφθῶσιν αἱ συζητήσεις καὶ αἱ προσπάθειαι, αἵτινες—Θλιβερὸν—τοσάκις δὲν ἀπέδωκαν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἔκαμε ζωηρὰν ἐντύπωσιν, διότι εἰς τὰς καθημερινὰς αὐτῆς τελετάς, μεγάλας καὶ μικράς, διαρκῶς αὕτη ἐντέλλεται ἡμῖν ὅπως «ὐπὲρ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως» δεώμεθα. Πιστοὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν ταύτην ἐντολὴν ἡμεῖς οἱ Ρουμᾶνοι εἴμεθα πρόθυμοι ὅπως συγκεφαλαιώσωμεν καὶ παρουσιάσωμεν ἐν ἄλλῃ αὐτῆς τῇ καθαρότητι τὴν ἀποστολικὴν διδασκαλίαν τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀπηλλαγμένην τῶν αἵρέσεων καὶ τῶν νεωτερισμῶν, οἵτινες προξένησαν τόσα σχίσματα μεταξὺ τῶν ὁμολογιῶν. Ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι μὲ τεθλιμμένην ψυχὴν παρέστημεν μάρτυρες τῆς μεγάλης ρήξεως τῆς συμβάσεως κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Δουθέρου καὶ τῶν ἄλλων ἀρχηγῶν τῆς θρησκευτικῆς ταύτης κινήσεως καὶ λυπούμεθα πάντοτε, διότι ἡ ταπεινωτικὴ θέσις εἰς ἣν ἀντίθετοι περιστάσεις ἐδύθησαν τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς δὲν ἐπέτρεψαν ὅπως ἀναπτύξῃ αὕτη τότε μίαν ἱεραποστολικὴν δράσιν ἧτις θὰ ἐχειραγῶγει καὶ θὰ ἐπειθε τοὺς καταληφθέντας ὑπὸ τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ θρησκευτικοῦ ρεύματος, ἵνα κατὰ τὰς δυσχερεστεύς αὐτῶν στιγμὰς ἐναντίον τῶν καταχρήσεων τῆς χριστιανικῆς Δύσεως μὴ συγχύσωσι τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν μὲ τὰ ἀνθρώπινα σφάλματα, ἀλλὰ στρέψωσι τὰ ἐλέμματα αὐτῶν πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, μεθ' ἧς ἄλλοτε ἅπαντες οἱ χριστιανοὶ ἐσχηματίζομεν «μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν» καὶ ἧτις ἦτο ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία. Μὲ τὴν ἀρχαίαν αὐτὴν Ἐκκλησίαν οὐδεὶς δύναται νὰ ἦναι συσχερηστέμενος. Ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην θὰ προσελάμβανε πολλὰς ζυμώσεις καὶ θὰ ἡμπούδιζε πολλὰ σχίσματα, πρὸ παντός διότι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κατεῖχε τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἐν ἄλλῃ αὐτῆς τῇ καθαρότητι καὶ ἐν ἄλλῃ αὐτῆς τῇ ἀποστολικῇ καταγωγῇ. Ἐκεῖνο ὅπερ ἡ Ὀρθόδοξία δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμῃ τότε, θὰ ἦτο καλὸν νὰ μὴ τὸ ἄφινεν εἰς τὸ μέλλον, προσφέ-

ρουσα τὴν σημαίαν τῆς πίστεως αὐτῆς, τῆς Ὀρθοδόξου Ἀποστολικῆς, συμβόλον ἀληθείας, πρὸ τοῦ ὁποῦ οἱ λαοὶ τῆς θρησκευτικῆς μεταρρυθμίσεως οὐδέμιν δύναται νὰ ἔχωσι προκαταλήψιν ἢ μίσος, ἐφ' ὅσον εἶναι τὸ σημεῖον τῆς χριστιανικῆς εἰρηνεύσεως καὶ προσεγγίσεως. In hoc signo vinces—ἐν τούτῳ νίκα». ἐν τῷ συμβόλῳ τούτῳ καὶ σημεῖῳ ἡ προσεγγίσις τῶν ὁμολογιῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔσεται πνευματικῶς δυνατὴ, διότι ἐν αὐτῇ εὐρίσκουσι πάντες οἱ χριστιανοὶ τὴν ἀρχαίαν πατρικὴν ἐστίαν, ἧτις οὐδέποτε ἀπόβηκεν αὐτοὺς τῆς θερμῆς αὐτῆς ἀγκάλης. Περὶ τὴν σημαίαν ταύτην τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἧτις διὰ τῶν διδασκαλιῶν τῆς ἐσχέπαζεν ἄλλοτε ἄλλοτε τοὺς χριστιανούς, δέον νὰ θεωρήσωμεν δυνατὸν, τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου Πνεύματος, ἐκεῖνο ὅπερ πλείστοι ἐθεώρουν κατηγορηματικῶς ὡς ἀπολύτως ἀδύνατον. Ἄλλ' ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν ἰδέαν τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, διότι τότε οὗτος ἀπομακρύνεται τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ καθὼς πάντων εἰς ἐστὶν ὁ ποιμὴν, ὁ Ἰ. Χριστός, καὶ τὸ ποιμνιον πρέπει νὰ καταστῇ πάλιν ἡνωμένον. Ἡ Ὀρθόδοξος Ρουμανικὴ Ἐκκλησία ὁδηγεῖται ὑπὸ τούτου τῆν εὐαγγελικῶν σκέψεων καὶ διδασκαλιῶν, εἰνε δ' ἐπόμενον ὅτι καὶ ἡμεῖς οἱ θεολόγοι αὐτῆς μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης ἐπιθυμοῦμεν ἵνα μάθωμεν τὰς ἐπιθυμίας, τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὁμῶν ἀπασχολήσεις, εἴτε ὡς πρὸς τὰς χειροτονίας, εἴτε ὡς πρὸς οἰονδήποτε ἄλλο θρησκευτικὸν ζήτημα, κρίνοντες αὐτὸ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἀναλλοιώτου ἡμῶν διδασκαλίας, τῆς στηριζομένης ἐπὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως καὶ ἀποκρυσταλλωμένης εἰς τοὺς ἔρους τῶν Οἰκ. Συνόδου καὶ τὰ συγγράμματα τῶν ἡμετέρων ἁγίων πατέρων καὶ διδασκάλων συμπάσης τῆς Χριστιανισμοῦ. Οἱ ἡμέτεροι θεολόγοι θὰ προσπαθήσωσι νὰ Σας ἀποδείξωσιν ὅτι καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μέλη τῆς πρώτης χριστιανικῆς οἰκογενείας, ὅτι εἴμεθα ὁλόκληρος ἡ Ἐκκλησία, διότι εἴμεθα ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολή, ἐξ ἧς ἐχύθη πρὸς τὴν Δύσιν τὸ φῶς τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Ὡς εἰς τοὺς παλαιούς πύργους τῆς Ἀγγλίας, τοὺς πλήρεις ἀναμνήσεων καὶ κειμηλίων αἰωνοβίων, οὕτω καὶ ἡμεῖς διαφυλάττομεν εἰς τοὺς πνευματικούς πύργους τοὺς ἡμετέρους ἀθίκτους θησαυρούς, τὰς ὀρθοδόξους χριστιανικὰς ὁμολογίας. Ἐχομεν τὴν σεβασμίαν καὶ ἱερὰν παράδοσιν. Ἐχομεν τὰ ἑπτὰ μυστήρια, ἅπερ ἀφῆκεν ἡμῖν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰ. Χριστός. Ἐχομεν τὴν λατρείαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἔχομεν τὴν τιμὴν τῶν ἡρώων τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα. Ἄλλ' ὑπεράνω ὅλων ἔχομεν τὴν θείαν Λειτουργίαν, τ. ἔ. τὴν θείαν Εὐχαριστίαν, ἰδρυθεῖσαν παρὰ τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν τελευταίαν ἐσπέραν τῆς ἐπὶ γῆς του διαμονῆς, ἀνατελουμένην διὰ τῶν ἱερῶν μέχρι τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου, τὴν θυσίαν τοῦ Γολγοθᾶ. Ἐχομεν κατὰ τὰς τελευταίας δύο δεκαετίας τὰς εὐτυχεῖς εὐκαιρίας, ὅπως ἀκούσωμεν ἐκ τοῦ στόματος μερικῶν διακεκριμένων θεολόγων Ἀγγλικανῶν ἐκθέσεις διδασκαλίας, αἵτινες τείνουσι νὰ πλησιάσωσι πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον διδασκαλίαν τὴν ἡδὴ ὑμῖν ἐκτεθεῖσαν. Πρὸ παντός δὲ ἀπὸ τοῦ πολέμου

καὶ ἐντεθῆεν ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἐξεδήλωσε πολλὰκις τὴν ζωηρὰν αὐτῆς ἐπιθυμίαν ὅπως πλησιάζῃ ἐπὶ περισσότερο τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἡ Ρομ. Ἐκκλησία εἶναι ἕτοιμος ὅπως διευκολύνῃ ἡμᾶς τοὺς ἀντιπροσώπους εἰς τὴν καθαρὰν διακρίσιν τοῦ ἡγχαροῦ τῆς Ὀρθ. Ἐκκλησίας. Καὶ θὰ εὐχαριστηθῶμεν τὰ μέγιστα, ἐὰν τῇ δοχθεία τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἔωποιοῦ αὐτοῦ Πνεύματος συντείνωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ νὰ προχωρήσῃ κατὰ ἐν δῆμα ἡ προσεγγίσις αὐτῆ πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν. Ἥτις ὄρισθη δι' ὅλους τοὺς καιροὺς ὡς εἰς ἰσχυρὸς στῆλος ἐγκαταστάσεως, ἀσφαλείας καὶ ἐνώσεως. Οἷον δὴποτε ὄγμα πρὸς τὴν διεύθυνσιν ταύτην δέον νὰ χαιρετισθῇ μετὰ χαρᾶς, μέχρις οὗ τὰ ἀνεξιχνίαστα σχέδια τῆς θείας Πρόνοιᾶς συντελέσωσιν ὅπως ἡ Ἐκκλησία συναθροίσῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα, ἐνοῦσα αὐτὴν εἰς ἓν σῶμα, τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ κέντρον τῆς δυνάμεως τῆς οἰκουμενικότητος ταύτης καταστῆ ἡ θεία Εὐχαριστία, ἣτις εἶναι αὐτὸς ὁ Χριστός. Μὲ τὰς σκέψεις ταύτας χαιρετίζω τὴν εἰς Ρουμανίαν ἀφιξὴν τῆς τιμίας Ἀγγλικανικῆς ἀποστολῆς εὐχαριστῶν τὸν Σεβασμιόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀγγλίας καὶ Πριμάτον τῶν Ἀγγλικανικῶν κοινοτήτων ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου κ. Cosmo διὰ τὴν τιμὴν ἣν μας παρέσχε διὰ τῆς ἀποστολῆς ταύτης. Ἥτις θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν καὶ σύμφυξιν τῶν ἀγαθῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ δι' αὐτῶν καὶ τῶν σχέσεων τῶν χωρῶν μας, εὐχομαι δὲ ὅπως, εἰς τὰ ζητήματα τὰ ὅποια θὰ μας ἀπασχολήσωσι, εὐρεθῇ—μετὰ τῶν θεολόγων Ρουμάνων, πολιτικῶν μου συμβούλων—τοιοῦτο σχέδιον ἀποφάσεως, σύμφωνον μὲ τὸ κανονικὸν παρελθόν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ὅπερ νὰ δυναθῇ νὰ καταστῆ καὶ ἀπόφασις οἰκουμενικῆ διὰ τῆς ὁμοφώνου ἐγκρίσεως πασῶν τῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ ἀμοιβαία γνωριμία καὶ ἡ προφορικὴ παράτασις τῆς ἡμετέρας διδασκαλίας, μόνον ὕψους δύναται νὰ παράσῃ εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, συντελοῦσα εἰς τὴν διακρίσιν τῶν πεποιθήσεων ὄλων ἐκείνων, οἵτινες προσπαθοῦσιν ὅπως ἐκπληρώσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἔθνῶν λέγοντος ἡμῖν, «σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνοσητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης». Μὲ τῶν λόγους τούτους κηρύττω τὴν ἐναρεῖν τοῦ συνεδρίου τῶν ἀντιπροσώπων Ἀγγλῶν καὶ Ρουμάνων καὶ εὐχομαι αὐτοῖς ἐπιτυχίαν, ὅπως τοῦτο ἡ ἀφορμὴ προσεγγίσεως ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀγάπης τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἄλλων Ἐκκλησιῶν καὶ μὴ ἡσυχάζῃ τοῦτο μέχρις οὗ ὁ χριστιανισμὸς πραγματοποιήσῃ τὸ ὕψιστον ἰδεώδες τὴν ἐνωσιν τῆς θρησκείας διὰ τῆς κοινωνίας ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποτηρίου τῆς θ. Εὐχαριστίας.

Εἰς τὴν Πατριαρχικὴν ταύτην προσφωνήσιν, ὁ Ἡσέδρος τῶν ἀγγλικανῶν Ἐπίσκοπος Nugent de Lincoln ἀπήντησεν ἀγγλιστὶ τὰ ἀκόλουθα:

«Εὐχαριστῶ ἡμᾶς θερμῶς διὰ τοὺς πλήρεις φωτὸς λόγους τοὺς ὁποίους μᾶς ἀπερῆθνατε. Θὰ ἐνθυμούμεθα πάντοτε μὲς ἰδιαζούσης χαρᾶς τὰς σιγὰς ταύτας, αἵτινες προσεγγίζουσιν τόσο πολὺ τὴν Ἀγγλικανικὴν μετὰ τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας. Κατὰ τὴν ἐναρεῖν

τῶν ἐργασιῶν τούτων τῆς ραμείας γνώσεως καὶ κατανύξεως τῶν δογμάτων τῶν δύο τούτων Ἐκκλησιῶν, περὶ ὧν ὡς καλὸν εἰπὼν τὴν προσευχὴν τὴν γενομένην ἐν τῷ Πατριαρχικῷ παρεκλήριῳ, Εὐχαριστοῦμαι ἐκ καρδίας διὰ τὴν γενναίαν φιλοφροσύναν τὴν Α. Μ. τὸν Πατριάρχην, ἐπιπροσθέτομαι ἐπὶ σὺδέποτε θὰ λησμονήσωμεν τὴν τόσο γεννῆν ὑποδοχὴν, ἣτις μᾶς ἐγένετο τόσο ἐν Γιορμπεδὸν ὅσον καὶ ἐν Βουκουρεστίῳ».

Καίτοι αἱ συζητήσεις καὶ αἱ ἐκ τούτων ἀποφάσεις διὰ κοινῆς ἀμφοτέρων τῶν ἐπιτροπῶν συμφωνίας ἔδει νὰ τηρηθῶσιν ἀπολύτως μυστικά, ἀπαγορευθέντων οὐ μόνον τῆς εἰσόδου εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων παντὸς μὴ ὄντος μέλους τῶν ἐπιτροπῶν, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἀνακωινωθέντος εἰς τε τὸν ἐκκλησιαστικὸν καὶ πολιτικὸν τύπον, οὐχ ἥτιον ἐκ θετικῶν πηγῶν ἐπληροφορήθην τὰ ἀκόλουθα:

Τὰ συζητηθέντα θέματα ὑπῆρξαν:

- α'. Περὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς ἱερῆς Παραδόσεως.
- β'. Περὶ τῶν μυστηρίων καὶ διὰ τῆς Ἱερουσάλιμ καὶ τῆς Εὐχαριστίας.
- γ'. Περὶ δικαιοσύνης.
- δ'. Περὶ τῶν 39 ἄρθρων καὶ τοῦ Βιβλίου Κοινῆς Προσευχῆς.

ε. Περὶ τῶν κύριων τῶν Ἀγγλικανῶν χειροτονιῶν. Τὰ θέματα ταῦτα μελετήσανα ἐκ τῶν προτέρων κατὰ πλάτος καὶ βάθος ἡ Ρουμανικὴ Ἐπιτροπὴ εἶχε συντάξῃ δι' ἑν ἕκαστον τούτων μακροσκελέστατον ὑπόμνημα εἰς τε τὴν Ἀγγλικὴν καὶ τὴν Ρουμανικὴν γλώσσαν.

Τὰ ὑπομνήματα ταῦτα συντεταγμένα κατὰ τὴν δοθόδοξον ἀντίληψιν καὶ διδασκαλίαν καὶ ἀναγνωσθέντα ἀπετέλεσαν τὴν βάση τῶν συζητήσεων.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συζητήσεων τούτων ὑπῆρξεν ὅτι τὰ ὑπομνήματα ταῦτα ὑπεροφάνησαν ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν, παραδεχθέντων τὴν δοθόδοξον ἄποψιν, χωρὶς οὖτος τὸ τοιοῦτο νὰ θεωρηθῆ καὶ ὡς ὑποχρεωτικὴ παραδοχὴ ὑφ' ὅλης τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, ἢς αἱ σύνοδοι εἶναι αἱ μόναι ἐξουσιάζουσιν ὅπως, ἀφ' οὗ καὶ πάλιν τὰ συζητήσωσι, τα περιβάλλωσιν ἢ μὴ διὰ τοῦ δοριστικοῦ αὐτῶν κύρους.

Ἄλλὰ τὸ σπουδαιότερον ζήτημα, τὸ ὅποιον ἐνδιέφερε πρωτίστως τοὺς Ἀγγλικανούς καὶ ὅπερ ἀπησχόλησεν ὑπὲρ πάν ἄλλο περισσότερο τὸ συνέδριον, ὑπῆρξε τὸ περὶ τοῦ κύρους τῶν Ἀγγλικανῶν χειροτονιῶν, ὅπερ ὁ Μακ. Πατριάρχης θὰ εισηγηθῆ εἰς τὴν κατὰ Νοέμβριον συνερχομένην Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας.

A.

ΠΕΡΙ ΜΙΑΝ ΕΚΔΟΓΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ*

Τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1934 διενεργήθη εἰς τὸ χωριὸν Πασαῖ τῆς περιφερείας Ἀργους ἐκλογὴ ἐφημερίου. Ἐπισημιοὶ διὰ τὴν ἐν λόγω θέσιν εἶχον ἀνακηρυχθῆ τρεῖς 1) ὁ Μιχαὴλ Παπακωνσταντίνου, Ἱερῆς, 2) ὁ Δημήτριος Παπανδριανοῦ καὶ 3) ὁ Πανα-

* Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ Ὁ Ἅγιος Πέτρος Ἐπίσκοπος Ἀργους τῆς Μητροπόλεως Ἀργολίδος (1 Ἀπρ. 1935).

μιότης Δωρῆς. Εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐκογένων ἐνοριτῶν ἦσαν ἐγγεγραμμένοι 148 ἐκλογεῖς. Ἐψηφίσαν δὲ 143. Ἐξ αὐτῶν οἱ μὲν 71 ἐψηφίσαν τὸν Δημήτριον Παπανδριανοῦ, οἱ δὲ 70 τὸν Μιχαὴλ Παπακωνσταντίνου, εἰς τὸν Π. Δωρῆν καὶ ἓν ψηφοδέλιον εἰσέθη λευκόν.

Ὁ Σβ. Μητροπολίτης Ἀργολίδος ἐπὶ τῇ βίσει τοῦ ἀποτελέσματος τούτου τῆς ἐκλογῆς διώρισε πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἀνω θέσεως τὸν Δημ. Παπανδριανοῦ, τὸν λαβόντα καὶ τὴν σχετικὴν πλειοψηφίαν (71 ψήφους).

Πρὸς ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης ὁ Σβ. Μητροπολίτης ἔλαβεν ὑπ' ὄψει, ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη μὲν ἐγκύρως, τηρηθεισῶν ἀπασῶν τῶν σχετικῶν τοῦ νόμου διατάξεων καὶ μάλιστα τῆς τοιαύτης τοῦ ἀριθ. 22, ἣς ἀπαιτεῖ, ἵνα ψηφίσῃ τὸ ἓν τρίτον τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ ἐκλογέων, ἔδει ὅμως νὰ θεωρηθῆ ὡς ματαιωθείσα, διότι οὐδεὶς τῶν υποψηφίων ἔλαβε τὸ ἓν δεύτερον τῶν ψηφισάντων (ψηφους 72), ἀριθ. 85.

Ἐν περιπτώσει ὅμως ματαιώσεως τῆς ἐκλογῆς, διὰ τὸ μὴ λαβεῖν οὐδένα τῶν υποψηφίων τὸ ἓν δεύτερον τῶν ψηφισάντων, τὸν ἐφημέριον διορίζει ὁ Μητροπολίτης, ὅπερ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Ἱερεὺς Μιχ. Παπακωνσταντίνου, χολωθείς, διότι δὲν προετιμήθη εἰς τὸν διορισμόν, καὶ ἰδιώτης τις Δημ. Κεραμίδας ἐξήτησαν τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς ταύτης, καταφυγόντες πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἱεροσκευμάτων καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἐπειδὴ ἀπέρριψε μὲν τὸ Συμβούλιον τὴν προσφυγὴν των ὡς ἐκπρόθεσμον, προεκλήθη ὅμως ἐπιστημονικὴ συζήτησις καὶ ἔρευνα καὶ δὴ ὡς πρὸς τὴν ἐομηγείαν τῶν ἀρθρ. τοῦ νόμου 22 καὶ 85, ἐὰν δηλαδὴ δέον νὰ γίνωνται μία ἢ δύο ἐκλογαί, ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ δημοσιεύσωμεν ἐνταῦθα τὸ σχετικὸν μέρος τῆς ἐνώπιον τοῦ Συμ. Ἐπικρατείας γενομένης ἐκθέσεως τοῦ εἰρητοῦ κ. Γ. Καλογήρου.

Τρεῖς εἶνε οἱ ἐν τῇ προσφυγῇ λόγοι διὰ τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐκλογῆς καὶ ἡ ἐξαφάνισις τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολίτου.

1) Ἡ ἀκύρωσις ἐνὸς ψηφοδελτίου τοῦ διορισθέντος Δ. Παπανδριανοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι τοῦτο ἔφερον ὀπισθεν τὸ γράμμα Μ. κεχαρτογμένον διὰ μολυβδίδος. Κατὰ τὴν γνώμην δὲ τῶν ἐνισταμένων, ἐὰν τοῦτο ἠκυροῦτο, θὰ ἐπῆρχετο ἰσοψηφία μεταξὺ τοῦ Παπανδριανοῦ καὶ Παπακωνσταντίνου, ὁπότε θὰ προετιμᾶτο ὁ δεύτερος, ὡς ἔχων τὰ μείζονα προσόντα.

2) Ἡ ἐπανάληψις τῆς ἐκλογῆς, ἐφ' ὅσον οὐδεὶς τῶν υποψηφίων ἔλαβε τὸ ἓν δεύτερον.

3) Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου, βάσει τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη ἡ ἐκλογὴ.

Ἄς ἴδωμεν τώρα πῶς ὁ κ. εἰσηγητὴς ἀναγρῆ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὰς τρεῖς ταύτας, νόμῳ ἀστηρίκτους, ἐνστάσεις καὶ ἰδίᾳ τὴν δευτέραν, ἣτις εἶνε γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Περὶ τοῦ πρώτου λόγου.

Ἐνὸντας τὸ ψηφοδέλιον 1ᾶ φέρων τὸ ὄνομα τοῦ

λαβόντος 71 ψήφους καὶ διορισθέντος Δημ. Παπανδριανοῦ, εἶνε ὀπισθεν σεσημασμένον διὰ μολυβδίδος μὲ τὸ γράμμα Μ. Ὡς δὲ ἐξηκοῦσῶσα ἐκ τοῦ ἐλέγχου τῶν ψηφοδελτίων, αἴτινα εἰσῆνται ἐν τῷ φακέλλῳ, καὶ τὸ ἓν ἀριθ. 78 ψηφοδέλιον ὑπὲρ τοῦ Παπανδριανοῦ εἶνε ὡσαύτως σεσημασμένον μὲ ἓν Μ. ὁμοίου γραφικοῦ χαρακτήρος, ὡς καὶ τὸ προηγουμένον. Ἐπίσης ἐν ψηφοδέλιον ὑπὲρ τοῦ αἰτουμένου Μιχαὴλ Παπακωνσταντίνου, φέρει ὀπισθεν τὰ στοιχεῖα «Μιχ.». Πιθανῶς ὁ γραφῆς τὸ ψηφοδέλιον τοῦτο διέκοψε τὴν γραφὴν τοῦ ὀνόματος καὶ τὴν ἐπανάρξισεν εἰς τὴν ἄλλην πλευράν. Ἄλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἢ τὰ τρία ἔστω ταῦτα σεσημασμένα ψηφοδέλτια ἐπάγονται ἀκύρωσιν αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς ὅλης ψηφοφορίας. Τούτου δὲ δοθέντος καὶ μετὰ καὶ ἀνευ τῶν τριῶν τούτων ψηφοδελτίων τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς εἶνε ἓν καὶ τὸ αὐτό. Δηλαδὴ, πάντως οὐδεὶς τῶν υποψηφίων συνεκέντρωσε κατὰ τὴν ἐκλογὴν τὸ ἓν δεύτερον τοῦλάχιστον τῶν ψήφων, ἄρα ἡ ἐκλογὴ οὕτως ἢ ἄλλως ἀποβαίνει ματαιωθείσα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς μένει ἓν καὶ τὸ αὐτό, τοῦτέστι τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ περιέρχεται εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, ἢ, κατὰ τὴν ἐτέραν ἐκδοχὴν, περὶ ἣς κατωτέρω (3), δέον νὰ ἐπαναληφθῆ ἡ ἐκλογὴ.

» Ἄν ἀφαιρεθοῦν δύο ψῆφοι (τὰ δύο ψηφοδέλτια μὲ τὸ Μ) ἀπὸ τὸν λαβόντα 71 ψήφους Παπανδριανοῦ, τότε οὗτος φέρεται λαβὼν 69 ψήφους. Ἀφαιρουμένον δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ λαβόντος 70 ψήφους Μιχαὴλ Παπακωνσταντίνου, τοῦ ἐνὸς ψηφοδελτίου μὲ τὰ στοιχεῖα «Μιχ.», προκύπτει ὅτι οὗτος ἔλαβεν ὡσαύτως 69 ψήφους. Ἄρα ἰσοψηφία. Τὸ ἀρθρ. 85 τῆς κωδικοποιήσεως ορίζει ἐν τέλει αὐτοῦ τὰ ἐξῆς: «ἐν ἰσοψηφίᾳ προτιμᾶται ὁ ἔχων τὰ μείζονα προσόντα μορφώσεως». Καὶ ἐπάγεται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσις: «Ἐφ' ὅσον ὁ Μιχ. Παπακωνσταντίνου ἔχει τὰ μείζονα προσόντα, ἀκύρως ὁ Μητροπολίτης διώρισε τὸν παρεμβαίνοντα Δημ. Παπανδριανοῦ. Ἐὰν ὁ Παπανδριανὸς ἀκύρωτόν τὸ ψηφοδέλιον ὑπὲρ τοῦ Παπακωνσταντίνου μὲ τὸ «Μιχ.», τότε ὁ μὲν Παπακωνσταντίνου, καίτοι ἔχων τὰ μείζονα προσόντα μορφώσεως καὶ ἐπὶ πλέον πλείονας ὑπὲρ ἑαυτοῦ ψήφους τῶν ἐνοριτῶν, θὰ ἐδικαιοῦτο ἄρα γε κατὰ μείζονα λόγον νὰ προτιμηθῆ κατὰ τὸν διορισμόν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου; Ἄλλ' ἂν τοῦτο συνέβηκε, δὲν θὰ ἐματαιοῦτο τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ρητῶς καὶ πρωτίστως ἡθελημένον δικαίωμα, ὅπως ματαιουμένης τῆς ἐκλογῆς διορίζῃ οὗτος μεταξὺ τῶν υποψηφίων κατ' ἐλευθέρῳ αὐτοῦ κρίσιν;

» Προδήλως ἡ ἔννοια τῆς ἀκροτελευτίου διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 85 εἶνε ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὴν περιπτώσιν, καθ' ἣν δύο υποψήφιοι ἔλαβον ἀμφοτέροι τὸ ἡμισυ τῶν ψήφων. Εἰς τὴν περιπτώσιν ταύτην, ὡς ἐκ τοῦ δι' ἀμφοτέρους εὐνοϊκοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψήφου τῶν ἐνοριτῶν, ἣτις προέχει, τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρως κρίσεως τοῦ Μητροπολίτου ἀποκλείεται καὶ περιορίζεται οἷτος εἰς τὸν διορισμόν τοῦ ἔχοντος τὰ μείζονα προσόντα μορφώσεως.

» Διὰ τὰ ταῦτα θεωρῶ τὸν πρῶτον λόγον ἀκυρώσεως ἀπορριπτέον, ὡς νόμον ἀβάσιμον, καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ ὡς βάσιμον μὲν, ἀλλὰ μηδὲν ἔπηρεάζοντα τὴν νομιμότητα τῆς τεταταισίουσῆς τὴν ὅλην διοικητικὴν ἐνεργεσίαν πρῶτως τοῦ διορισμοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος, ἡμῖς συνεπῶς ἀβάσιμῶς κατὰ τοῦτο προσβάλλεται.

» Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐν τῇ αἰτήσῃ λόγον ἀκυρώσεως, ἀφορῶντος εἰς τὸ ὅτι, μὴ συγκεντρώσαντος οὐδενὸς τῶν ἀνακηρυχθέντων ὑποψηφίων τὸ ἐν δευτέρου τοῦλάχιστον τῶν ψήφων κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν, ὁ Μητροπολίτης ἀκύρως προέβη εἰς τὸν διορισμὸν ἐφημερίου, ἐνῶ ἔδει νὰ διατάξῃ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκλογῆς, ἀναπληρωματικὴν ἐκλογὴν.

» Τὸ ἄρθρον 85 τοῦ Π. Διατάγματος τῆς 25 Μαΐου 2 Σ]βρίου 1932 (297) τῆς κωδικοποιήσεως, ὁρίζει τὰ ἑξῆς:

« ἢ Ἐνοριακῆ Συνέλευσις.... »

Τὸ ἄρθρον τοῦτο 85 κωδικοποιεῖται εἰς τὸ ὡς ἄνω Π. Διατάγμα, εἶναι δὲ διατάξις τεθείσα διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Νόμου 5439 τῆς 26 Ἀπριλίου 19 Μαΐου 1932 (146)

Τὸ ἄρθρον 23 τοῦ Νόμου 5439 ἔχει ὡς ἑξῆς: « τὸ ἄρθρον 82 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: » (ἐπονται ὅσα ἀνωτέρω ἐν ἄρθρῳ 85).

» Τὸ ἄρθρον 82 τὸ τροποποιούμενον δὲν εἶναι ἄρθρον Νόμου, ἀλλ' ἄρθρον 82 τοῦ Π. Διατάγματος τῆς 6 Σ]βρίου 13 Ὀκτωβρίου 1931 (363), κωδικοποιεῖ δὲ τὸ ἄρθρον 82, τὸ ἄρθρον 69 τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τῆς 17 Δ]βρίου 1923, ὅπερ ἔχει ὡς ἑξῆς:

« ἢ συνέλευσις συνέρχεται.... μορφώσεως ».

» Ἀπλῆ ἀνάγκωσις τῶν δύο διατάξεων, τῆς τροποποιουμένης τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τοῦ 1923 καὶ τῆς τροποποιούσης ταύτην διατάξεως τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Νόμου 5439, δὲν ἀφήνει καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι ἡ τελευταία αὕτη διάταξις, ἣς εἶναι κωδικοποιημένη τοῦ ἄρθρου 85, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν προηγουμένην, θέλει, εὐθύς, μετὰ τὴν ματαίωσιν τῆς πρώτης ἐκλογῆς, δηλαδὴ ἐνεκα τῆς μὴ συγκεντρώσεως τινος τῶν ὑποψηφίων τοῦ ἐνὸς δευτέρου τοῦλάχιστον τῶν ψήφων, τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἐφημερίου νὰ περιέρχηται εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην.

» Εἰς ἐπίρροσιν τῶν ἀνωτέρω ἔρχεται καὶ τὸ ἀμέσως ἐπόμενον ἄρθρον 86 τῆς νῦν ἰσχυροῦσῆς κωδικοποιήσεως. « Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς δι' ἐλάττωμα αὐτῆς, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται.... ».

» Τὸ ἄρθρον 22 τῆς αὐτῆς νῦν ἰσχυροῦσῆς κωδικοποιήσεως, (ἄρθρον 8 τοῦ Νόμου 5439), ὑπερ ἐπικαλοῦνται οἱ αἰτοῦντες ὑπὲρ τῆς ἀπόψεώς των, ὅτι ἔδει νὰ διαταχθῇ ἐν προκειμένῳ ἐπαναληπτικὴ ἐκλογὴ, οὐδὲν ἔρειμα, φρονῶ, ὅτι ἀποτελεῖ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεώς των ταύτης. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ρυθμίζει τὰς περιπτώσεις ἀκυρῶσῆς ἢ ἀκυρωθείσης ἐκλογῆς, ὁπότε βεβαίως ἐπιβάλλεται ἡ διενέργεια ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς καὶ ἀποτελεῖ ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν περι-

πτῶσιν ματαίωσῆς τῆς ἐκλογῆς, οἷα εἶναι ἡ ἐπίμαχος τοῦ ἄρθρου 85.

» Ἄλλο ἀκύρως παρατόμως διεξαχθείσης ἐκλογῆς, καὶ ἄλλο ματαίωσις ἐκλογῆς νομίμως διεξαχθείσης, ἐνεκα μὴ ἐπιτείξεως συγκεντρώσεως τοῦ ἐνὸς δευτέρου τοῦλάχιστον τῶν ψήφων ὑπὲρ ἐνὸς τῶν υποψηφίων.

» Τέλος τὸ ἄρθρον 30 τῆς αὐτῆς κωδικοποιήσεως, ὅπερ ὁρίζει ὅτι... « ἐὰν ἡ ἐκλογὴ ματαίωθῃ δι' οἰονδήποτε λόγον, ἐνεργεῖται αὕτη τὴν ἀμέσως ἐπομένην Κυριακὴν, ἀνευ νέας προκηρῆσεως », δὲν εἶναι εἰ μὴ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Νομοθ. Διατάγματος τῆς 17 Δ]βρίου 1923, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὄχι τῶν ἐφημερίων.

» Ἀπλῆ ἐπισκόπησις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐν τῷ πλαίσιῳ τοῦ Νομοθ. Διατάγματος, εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ ὅπερ ἔχει ἴδιον κεφάλαιον διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐπιτροπῶν, (« περὶ ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν ἄρθρα 11—26 »), πείθει περὶ τούτου.

» Ἄλλως τε τοῦτο προδίδεται καὶ ἐκ τοῦ πρώτου εδαφίου τοῦ ἄρθρου τούτου 30 ὁρίζοντος ὅτι « ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται ἐγκύρως καὶ ἂν ἐν μέλος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς παραστῇ μετὰ τοῦ ἐφημερίου ». Ἐνῶ τὸ ἄρθρον 85 ἄλλως ὁρίζει τὴν συγκρότησιν καὶ ἀπαρτίαν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προκειμένου περὶ ἐκλογῆς ἐφημερίων.

» Συνεπῶς θεωρῶ καὶ τὸν δευτερον λόγον ἀκυρώσεως ὡς νόμον ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον.

» Διὰ τοῦ τρίτου καὶ τελευταίου λόγου ἀκυρώσεως ζητεῖται ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθμ. 453 ὡς ἄνω πράξεως, διὰ τοὺς λοιπούς ἐν τῇ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρ. 1934 ἐνστάσει τοῦ ἐτέρου τοῦ αἰτοῦντος Δημ. Κεραμίδα λόγους.

» Οὔτοι συνίστανται εἰς τὴν μὴ ἐγγραφὴν πέντε καὶ ἕξ ἐτέρου μὴ διαγραφὴν διὰ τῶν μελῶν ἐκ τοῦ Ἐνοριακοῦ Ἐκλογικοῦ καταλόγου 1934—35, ὅστις ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 4—ΙΔ τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1934 πράξεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἡμῖς ἀπέρριψε τὰς σχετικὰς ἐνστάσεις.

» Κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τῆς κωδικοποιήσεως ἡ διαδικασία ἐνστάσεων κατὰ τοῦ ἐνοριακοῦ Ἐκλογικοῦ καταλόγου εἶναι ἡ ἰδιαιτέρα, αὐτοτελὴς καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐρεῦνης ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἀφοῦ ἐνεκρίθη ὡς ἄνω ὁ κατάλογος οὗτος ὀριστικῶς καὶ τελεσιδικῶς τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1934, χωρὶς νὰ προσβληθῇ ἐνώπιον τοῦ Μ. Σ.

» Ἐπομένως ὁρθῶς ὁ Μητροπολίτης Ἀργολίδος ἀπέρριψεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει του τὴν ἐνστάσιν ταύτην, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι « ἐν τῇ κρίσει τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς οὐδεμίαν θέσιν ἔχουν ἐνστάσεις περὶ ἐγγραφῆς ἢ διαγραφῆς Ἐνοριτῶν ἐκλογέων ».

Κατὰ ταῦτα ἀπορριπτέος καὶ ἀπαράδεκτος καὶ ὁ λόγος οὗτος καὶ συνεπῶς ἡ ὅλη βὰδ κρίσιν αἰτήσεως.

Ἐκ τῆς ἐκταθείσης ἄνω εἰσηγήσεως συμπαράινωμεν ἐπὶ τοῦ δευτέρου λόγου, τοῦ ἔχοντος γενικὴν σήμασιν, τὰ ἑξῆς:

Ἐὰν εἰς μίαν ἐκλογὴν ἐφημερίου δὲν ψηφίσῃ τὸ ἐν τρίτον τῶν ἐκλογέων, ἡ ἐκλογὴ δέον νὰ θεωρηθῇ

τα ἄκυρος καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνεται. Ἐὰν ὁμως ψηφίσῃ μὲν τὸ ἐν τρίτον, δὲν λάβῃ δὲ οὐδεὶς τῶν ὑποψηφίων τὸ ἐν δεύτερον τῶν ψηφισάντων, ἡ ἐκλογή θεωρεῖται ματαιωθεῖσα, καὶ τὸν ἐφημέριον δέον νὰ διορίξῃ ὁ Μητροπολίτης, ὡς ἐπραξεν ἀνωτέρω ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀργολίδος. Αὕτη δὲ εἶναι καὶ ἡ γνώμη τῆς Ἱ. Συνόδου, ὡς καὶ τοῦ Ὑπουργείου, ἣς ζήτηθεῖσα ἐδόθη πρὸς τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω Μητροπολίτην. Ἡ δευτέρα γνώμη τοῦ Ὑπουργείου, μὴ συμφωνοῦσα μὲ τὴν πρώτην του τοιαύτην, σταλεῖσα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, δὲν ἐκοινοποιήθη ποτὲ πρὸς τοὺς Σ.β. Ἱεράρχας τοῦ Κράτους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Μία ἀνοικτὴ ἐπιστολή.

Ὁ Προδιστάμενος τοῦ ἐν Λονδίῳ ἑλληνικοῦ ναοῦ Μ. Ἀρχιμ. κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Ἀντλαντίδι» τῆς Νέας Ὑόρκης μακρὰν «Ἀνοικτὴν ἐπιστολήν» πρὸς τὴν Α. Α. τὸν Πάπαν Ρώμης Πίον τὸν ια', διὰ τῆς ὁποίας, πρῶτον μὲν ὑπομνησάσκων εἰς τὴν Α. Α. «τὰς φορικτὰς δοκιμασίας καὶ τὰ πρωτοφανῆ καὶ πρωτόκουστα μαρτύρια» τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων κατοίκων τῆς ὑπὸ τὴν Ἰταλίαν τελοῦσης Δωδεκανήσου, δεύτερον δὲ ἀναφερόμενος εἰς τὸ αἰθιοπικὸν «σπαρακτικὸν καὶ τραγικώτατον δράμα» τῆς ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν ἐπιχειρουμένης «καταπνίξεως τῆς ἐλευθερίας λαοῦ ἀρχαιότητος, εἰρηνικοῦ καὶ φιλοπόνου», ἡ κατάκτησις τοῦ ὁποίου «ἀποτελεῖ σίγῃ ἀνεξάλεπτον καὶ καταδικην ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου», διαπιστοῖ ὅτι διὰ μὲν τοὺς δωδεκανησίους «ὁ ἀγνώστου Ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐδρεῖν οἱ οἱ οἱ ἐξαπολύουσι τὰς ἀπανθρώπους ὁδηγίας κατὰ τῶν δωδεκανησίων, ἀπαθῶς παρακολοῦντ' ἐπὶ τὰ διαδραματιζόμενα» διὰ δὲ τὸν ἄβυσσινικὸν λαὸν «δὲν ἠσθάνθη τὴν ἐπιβεβλημένην αὐτῷ ὑποχρέωσιν νὰ ἠρώσῃ φωνὴν ἐν τόνον διαμαρτυρίας», ἀλλὰ προσέκρινε νὰ σιωπήσῃ, ὅπερ μεταφράζεται εἰς σιωπηρὰν ἐπενλογίαν τοῦ «μοναδικοῦ ἐγκλήματος», ἐνῶ «ἡ Ὑμετέρα Ἀγιότης ἐπανειλημμένως ἐν τῷ παρελθόντι διεμαρτυρήθη κατὰ τῶν περιορισμῶν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας τῶν ρωμαιοκαθολικῶν τῆς Γερμανίας καὶ διὰ πυρίνων ἐγκυκλίων ἐφεγε τοὺς σημερινούς ἰθύνοντας ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ διὰ τὰς ἀνελευθέρους μεθόδους τῶν». «Ἡ μήπως—ἐρωτᾷ ὁ γράφων—οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς τὴν Ἀσίαν Ἔδραν δὲν ἔχουσι δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας, ἐπὶ τῆς ζωῆς;» Καὶ καταλήγει: «Θὰ λαλήσῃ ἄρα γε ἡ Ρώμη; Ἡ μήπως ἀναμείνει πρῶτον νὰ φωνήσῃ ὁ ἀλέκτωρ;» Ἐν τῷ μεταξὺ ἀνηγγέλθη ἐκ Ρώμης ὅτι τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἰταλοαιθιοπικὴν ὑπόθεσιν, ὁ Πάπας ὠμίλησε πρῶτα εἰς ἀφορμῆς ἐπισκέψεως πρὸς αὐτὸν δισχίλων νοσοκόμων συνελθουσῶν εἰς συνέδριον ἐν Ρώμῃ ἐκ διαφόρων μερῶν τοῦ κόσμου. Κατὰ τὴν Α. Α., ἐὰν ὁ περὶ οὗ σημειῶν τὸς ὁσος λόγος πόλεμος ἦν κατακτητικὸς καὶ ἀδικός, ὡς διατείνονται οἱ ἔξω τῆς Ἰταλίας, καὶ μόνῃ ἢ περὶ αὐτοῦ ὡς τοιοῦτου σκέψις εἶνε θλίβερά καὶ

τραυματικὴ. Ἄλλ' «ἐν Ἰταλίᾳ ὁ πόλεμος οὗτος χαρακτηρίζεται ὡς δίκαιος, διότι εἶνε πόλεμος ἀμύνης τῶν σκλάβων καὶ ἀπαραίτητον ἐπεκτάσεως πληθυσμοῦ συνεχῶς ἀξαναουμένου». Καὶ ἡ Α. Α. θὰ ἠδύχετο «καὶ δυσχέρεια αὐταὶ νὰ διενεθηθοῦν δι' οἰονδήποτε ἄλλον μέσον μᾶλλον ἢ διὰ πολέμου». Καὶ προσέθεσεν: «Ἄν ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπεκτάσεως εἶνε γεγονός ὅπερ πρέπει νὰ ληφθῇ ἐπ' ὄψιν, τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης ἔχει ὄρια ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ περιορισθῇ ὥστε νὰ μὴ καταστῇ αὕτη ἐποχὸς». Ἄν οἱ λόγοι τοῦ Πάπα ἦν ἀκριβεῖς, ὡς δυσχρῶζεται ὁ ἀναφέρων αὐτοὺς τύπος, ἐξ αὐτῶν φαίνεται ἡ Α. Α. δικαιολογοῦσα τὸν πόλεμον διὰ λόγους «ἐπεκτάσεως».

Ὁ κύριος λόγος.

Τὸ πνεῦμα τοῦτο τῶν καθολικῶν κύκλων ἐκφράζει ἀπροκαλύπτως μερὶς τοῦ καθολικοῦ τύπου, παντάπασιν μὲν παρασιωπῶντος τὴν περίπτωσιν τῆς «ἀμύνης»—διότι οὐχὶ περὶ αὐτῆς πρόκειται—, δικαιοῦντος δὲ τὸ δικαίωμα τῆς «ἐπεκτάσεως». Οὕτω φέρ' εἶπει, οἱ «Catholic Times», παριστῶντες τὴν Ἀβυσσινίαν ὡς «βρωμερὰν χώραν, ἐνθα ἡ δολοφονία, ἡ δουλεία καὶ πᾶσα προδοσία καὶ ἐκφυλισμὸς ἀκμάζουν ἀκόμῃ», ἐπάγονται: «ἡ Ἰταλία θὰ ἦτο ἐν Ἀβυσσινίᾳ μία δύναμις καλλιτέρα τῶν σημερινῶν τῆς κυβερνητικῶν, οἱ ὅποιοι δὲν δύναται νὰ προστατεύουν τὴν καθολικὴν μειονότητα ἀπὸ διωγμῶν, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ τῇ ἐπιτρέψουν ἐλευθερίαν κηρύγματος». Ὅπερ δηλοῖ—σχολιάζον οἱ «Ἐκκλῆσ. Καιροῖ» τοῦ Λονδίνου—ὅτι οἱ καθολικοὶ θὰ ἐβροθήθουν τὴν ἰταλικὴν κατὰ τῆς Ἀβυσσινίας ἐπιδρομῆς, «διότι τὰ καθολικὰ τάγματα θὰ εἶχον μεγαλειέρας ἐκκαιρίας ἀναπτύξεως ἐν ἰταλοκρατομένῃ Ἀβυσσινίᾳ». Ἀλλὰ μήπως ὁ αὐτοὺς λόγος δὲν ἐξηγεῖ καὶ τὴν ἀπαθῆ στάσιν τοῦ Πάπα ἀπέναντι τοῦ δωδεκανησιακοῦ δράματος, διὰ τὴν ὁποίαν κακίζει τὴν Α. Α. ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐν τῇ «Ἀνοικτῇ» τῆς ἐπιστολῆ;

Μία ἐξομολόγησις.

Τὸ ἐν Ἀλγερίᾳ ἐκδιδόμενον περιοδικὸν «L' Echo de Montgolfier» ἀναφέρει μίαν ἐνδιαφέρουσαν περιοδικὴν ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ διαπρεποῦς γάλλου πολιτικοῦ Raymond Poincaré πρὸς τὸν ἄββᾶν Bergey (διάσημον μέλος τῆς γαλλικῆς βουλῆς) κατὰ τὸ ἔτος 1928. «Υπάρχει κἄτι—ἔγραφε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄλλοις ὁ Poincaré—τὸ ὁποῖον εἰς ἄνθρωπος τῆς ἡλικίας μου ὀφείλει νὰ σᾶς εἴπῃ. Ὅταν διετέλουν ἐν τῇ ἐνεργῶν πολιτικῇ, ὅταν ἤμην ἀντικληρικὸς καθ' ὄλον μου τὸ πολιτικὸν στάδιον καὶ ἠγωνιζόμενος κατὰ παντὸς ὅτι σᾶς ἦτο προσφιλές, στρέφωμαι δὲ τώρα πρὸς τὸ παρελθόν καὶ βλέπω ὅτι κατελύθη μὲν τοῦτο, ἀλλὰ δὲν βλέπω τίποτε ἄλλο εἰς τὴν θέσιν του, διερωτῶμαι μήπως ἦλθεν ἡ στιγμή νὰ ζητήσῃ κανεὶς ἄλλον κανόνα διὰ τὴν ζωὴν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅσον ὀλίγον πατριωτῆς καὶ ἂν ἦμαι, αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σᾶς κάμω μίαν ἀποκατάστασιν: ἀπὸ σᾶς, τοὺς ἱερεῖς τοὺς καθολικοὺς, ἡ Γαλλία θὰ ἐπανέρῃ ὅτι ἔχασε,—τὴν ψυχὴν τῆς».

Ἡ οὐσιολογία αὐτῆ ἐνὸς τῶν διαπρεπεσιτέρων γάλλων πολιτικῶν συνομίζει τὴν μετάνοιαν ὀλοκλήρου τῆς Γαλλίας διὰ τὴν δυναμὴν πρὸς τὴν θρησκείαν, καὶ διὰ τὸν Χριστιανισμὸν, πολιτικὴν τῆς καὶ ἐξῆργε τὴν ἀπὸ τινος εἰς τὰ χριστιανικὰ ἰδεώδη ἐπιστροφήν τῆς.

Τὰ ἐπιχειρήματα τῶν.

Οἱ ἑστειρογενεῖς ὁπαδοὶ τῶν παλαιοημερολογιτῶν ἀποσχιστῶν ὡς ἐνα τῶν λόγων τῆς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποσχιτισμοῦ τῶν προέβαλον καὶ τὸ ὅτι τὴν περὶ μεταβολῆς τοῦ ἡμερολογίου ἀπόφασιν δὲν ἔλαβε τὸ σύνολον τῶν ἐπισκόπων (τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας), ἀλλὰ μεμονωμέναι Ἐκκλησίαι. «Αὐτὸ ὅμως τὸ ἐπιχείρημα—λέγει ἐν ἄρθρῳ του ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐκκλησία» ὁ ἐν Λονδίῳ Μ. Ἀρχιμ. κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης ἐν τῷ «Πανταίνῳ»,

αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα, τοῦ ὁποίου τόση κατὰχρησις ἐγένετο κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, στρέφεται ἀκριβῶς ἐναντίον ἐκείνων οἱ ἔποιοι τὸ προβάλλον. Ἰσοῦ δὲ διατῆ: «Ἄν τὸ Οἰκουμηνικὸν Πατριερχεῖον καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν ἀποδοχὴν τῆς νέας, τῆς ἀκριβεστεράς, καταμετρήσεως τοῦ χρόνου παρέδωκαν δόγμα ἢ παραδόσιν τῆς Ἐκκλησίας, εὐθὺς ἀμέσως θὰ διεμαρτύροντο τὰ ἄλλα τμήματα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, θὰ ἐστιγματίζον τὴν πράξιν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου, θὰ ἀπεκήρυττον τοὺς ἀποδοχθέντας τοῦτο καὶ εἰς σὺδεμίαν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν θὰ εὐρίσκοντο μετ' αὐτῶν. Οὐδὲν ὅμως τούτων συνέβη· οὔτε θὰ συμβῆ· διότι ἀποδοχὴ τοῦ νέου ἡμερολογίου δὲν σημαίνει καταπάτησιν δογμάτων καὶ παραδόσεων πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλὰ σημαίνει σὴφρονα καὶ λογικὴν προσαρμογὴν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς συγχρόνους κοινωνικὰς ἀνάγκας. Καὶ ἀφοῦ λοιπὸν Σύνοδοι καὶ Πατριερχεῖα δὲν ἀπεδοκίμασαν τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος υἰοθέτησιν τοῦ νέου ἡμερολογίου, πῶς τολμοῦν ἄνθρωποι ἰδιῶται, πρόσωπα μεμονωμένα ἀνήκοντα εἴτε εἰς τὸν κλήρον, εἴτε εἰς τὸν λαόν νὰ ἐξεργασθῶν κατὰ τῆς μετῆρας τῶν Ἐκκλησίας, κατὰ τῶν πνευματικῶν τῶν ἡγετῶν, οἵτινες ἀγγρυποῦν περὶ αὐτῶν ὡς λόγων ἀποδώσαντες;» Δὲν εἶναι τοῦτο ἐνδείξις μεγίστης παραδόσεως τῆς θεμελιωδестέρας, Ἀποστολικῆς πλεον παραδόσεως, τῆς πειθαρχίας εἰς τὴν αὐθεντίαν τῆς Ἐκκλησίας; Ἀλλὰ δὲν ἀποτελεῖ τοῦτο ἐκδήλωσιν οἰήσεως, ἐκδήλωσιν παντελοῦς ἐλλείψεως τοῦ πνεύματος τῆς ταπεινώσεως, τὸ ὅσπον εἶναι ἢ πρώτη καὶ ἡ τελευταία ἀρετὴ πάσης πνευματικῆς ζωῆς;

Τὸ ἄλλο γνωστόν, ὡς ἐπ' ἴσης πολὺλεκτοῦ, ἐπιχείρημα τῆς παλαιοημερολογικῆς φάλαγγος εἶνε ὅτι οἱ παλαιοημερολογίται ἀποτελοῦν τάχα τὴν θρησκευτικωτέραν μερίδα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, διὸ καὶ οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ παραγνωρισθῆ ἢ ἐμμονῆ αὐτῆς εἰς τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ἀλλὰ, ἀπ' ἐναντίας, καὶ νὰ ἰκανοποιηθῆ αὐτὴ πρέπει διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς του. Καὶ ἐρωτᾷ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὁ Μ. Ἀρχιμ. ὁρίτης :

Τὰ πιστὰ λοιπὸν καὶ εὐσεβῆ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα, τὰ ἀγαπῶντα τὴν εἰρήνην, τὰ ἀποστρεφόμενα τὰς ἀνταρσίας, τὰ πιστεύοντα ὀλοφύγως εἰς τὴν καθολικὴν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν πνευματικῶν αὐτῆς ποιμένων, τὰ θεωροῦντα ὡς τὴν πολυτιμωτέραν καὶ θεμελιωδестέρην τῶν παραδόσεων τὴν πειθαρχίαν καὶ ὁπαχὴν εἰς τὰ ἐντάλματα τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἔχουν ὕμεις θρησκευτικὸν συναίσθημα: Αἱ χιλιάδες τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τῶν ἀναγεγεννημένων, τῶν ἀκολουθοῦντων τὴν μοναδικὴν εἰς πνευματικότητα «Ἀδελφότητα τῆς Ζωῆς» δὲν εἶναι γνήσιοι ὀρθόδοξοι χριστιανοί, καὶ εἶναι τοιοῦτοι οἱ ἀποτολιμῶντες νὰ ἐκστομίζουν ἄρας καὶ ἀνθήματα κατὰ τῶν πνευματικῶν τῶν ἡγουμένων; Αἱ ἑκατοντάδες καὶ χιλιάδες τῶν ἐφημερίων τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι: ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς καὶ κλήσεως αὐτῶν, καὶ εἶναι τοιοῦτοι οἱ ἐλάχιστοι ἐγκαταλείφοντες μονὰς, μοναχικὰς ἡσυχαστεῖς καὶ κανόνας καὶ ὑπακοὴν πλανήδοι μαρσοφόροι, καὶ εἰσδόντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ

αἰμαλωτεύοντες γυναικάρια σεπρωτημένα ἀμαρτίας, ἀγέμενα ἐπιθωμαίως προικίλας, πάντοτε μακρῶντα καὶ μὴδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν θυνάμενα: Αἱ δεκάδες τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, πλείστοι τῶν ὁσίων τιμοῦν τὴν δόξαν Ὀρθοδόξου διὰ τῆς σοφίας, τῆς ἀπαρκαίλλου κοινωνικῆς δράσεως καὶ ἐναργείας, τῆς πνευματικότητος αὐτῶν, τῆς ἀξιοπροσετίας, ἀκόμη, καὶ τῆς ἀσκητικότητος τῶν, δὲν εἶναι ἄξιοι τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἶναι τοιοῦτοι οἱ θελήσαντες νὰ προσκαλέσωσιν εἰς ἀνταρτίαν ἐφημερικὴν κλήρον, μοναχοὺς, εὐσεβεῖς χριστιανούς.

Ἐφέσου Ἀγαθάγγελος.

Τῇ 16 λήξαντος μηνὸς ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ἐν Χάλκῃ Κων)πόλεως ὑπερεβδουμηκοτούτης ὁ Μητροπολίτης Ἐφέσου Ἀγαθάγγελος. Ἀπόφοιτος τῆς Ἐναγελικῆς Σχολῆς Συδουης καὶ εἶτα τῆς κατὰ Χάλκην Θεολογικῆς Σχολῆς, πρὸς εἰδικὰς δὲ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου σπουδὰς ἀποσταλεῖς εἰς Ἐσπερίαν, τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν προσελήφθη ὡς διάκονος εἰς τὸν ἐν Λονδίῳ ναὸν τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος, εἶτα δὲ (1887) ἀνέλαβε τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κανον. Δικαίου ἐν τῇ Θεολ. σχολῇ Χάλκης μέχρι τοῦ 1901, ὅτε προήχθη εἰς Μητροπολίτην Γορθεῶν, τὸ δὲ 1910 μετετέθη εἰς τὴν Μητρόπολιν Λορέμας. Ἀναγκαθεῖς κατὰ τὸν τελευταῖον μέγαν πόλεμον ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ τῶν γαλλικῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν νὰ σχολάζῃ, ἠδυνήθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν (1919), μετατεθεῖς δ' εἶτα (1922) εἰς τὴν ἐπαρχίαν Διοκαισαρείας ἐπὶ Μελετίου, ἐγκατεστάθη μετὰ ταῦτα (1924) ἐπὶ Γορηγίου εἰς τὴν Μητρόπολιν Πριγκηποννήσων καὶ κατόπιν ἐπὶ Βασιλείου (1927) εἰς τὴν Μητρόπολιν Χαλκηδόνης, ἀφ' ἧς ἀπεχώρησεν ἐκ λόγων ὑγείας (1932), τιμῆς ἔνεκεν ὀνομασθεῖς μητροπολίτης Ἐφέσου, καὶ διατέλεσεν ἐφησυχάζων ἐν Σάλκῃ μέχρι τῆς τελευτῆς του. Ὁ μεταστάς ἱεράρχης πάσας μὲν τὰς ἐμπιστευθείσας αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπαρχίας ἐποίμανε θεοφιλῶς, μὴ ὀκνῶν καὶ εἰς συγγράφας νὰ χρησιμοποιῇ τὴν εὐρεσίαν του μόρφωσιν, ἀπήλανε δὲ πολλῆς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τιμῆς διὰ τὸ εὐπροσήγορον καὶ τὴν εἰς τὸ καθῆκον ἀφοσίωσιν. Ἡ κηδεῖα αὐτοῦ ἐγένετο ἐν τῷ ναύσκῳ τῆς κατὰ Χάλκην Θεολογικῆς Σχολῆς.

Κύριος ἀναπαύσαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν δικαίῳ σκηναῖς.

Κισσάμου καὶ Σελίνου Ἀνθίμος.

Τῇ 17 φθίνοντος ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ὁ Ἐπίσκοπος Κισσάμου καὶ Σελίνου Ἀνθίμος Μελεδάκης. Γεννηθεῖς ἐν Μυριοκεφάλῳ Ρεθύμνης τῷ 1860, τῆς μὲν πρώτης παιδείας ἐτυχεν ἐν Ρεθύμνῃ, χειροτονηθεῖς δὲ διάκονος τῷ 1883 ἐσυνέχισε τὰς σπουδὰς του ἐν τῇ Ριζαρείῳ Ἐκκλησ. Σχολῇ, ἐν ἣ καὶ χειροτονήθη πρεσβύτερος τῷ 1891, εἶτα δ' ἐνεγράφη εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Μετὰ τὸ πέρας τῶν πανεπιστημιακῶν αὐτοῦ σπουδῶν ἐδίδαξεν ἐπὶ dietian τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα ἐν τῷ ἡμιγυμνασίῳ καὶ τῷ ἀνωτέρῳ παρθειαγωγείῳ Ρεθύμνης, μεθ' ὃ ἡ Σύνοδος τῆς Κρητικῆς Πολιτείας προήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Κισσάμου καὶ Σελίνου (1903).

Καθ' ἕσασαν τὴν ὑπερτριανταετῆ αὐτοῦ ποιμαντορίαν ὁ ἀείμνηστος Ἄνθιμος ἀνεδείχθη διὰ τῆς παντοίας αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου δράσεως γνήσιος τῆς Ἐκκλησίας λειτουργός, φίλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐπρεπειᾶς καὶ τῆς διὰ τῆς παιδείας ἐξυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἐμπεισιευμένου αὐτῷ λαοῦ, ἰδιαζόντως ἐμερίμνησε περὶ τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ καλλιθερίας τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, ἴδρυσεν ἰδίαν ἄγιογραφικὴν σχολὴν, ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων καὶ ἰδίας δαπάναις τὸ ἐν Καστελλίῳ ἐπισκοπικὸν μέγαρον, τῇ συνδρομῇ δὲ καὶ τοῦ ποιμνίου ἴδρυσεν ἐν Κισσάμῳ ἀνωτέραν Πρακτικὴν Σχολὴν θηλέων, τὰ μεγάλα ἐκπαιδευτήρια ἀρρένων καὶ θηλέων Μυριοκεφάλων καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς γυμνάσιον Καστελλίου. Οὕτω θεαρέστως ποιμάντας καὶ διὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ πρὸς τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν πατριδα ὑπηρεσίας τιμηθεὶς ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἐτελεύτησε τὸ ζῆν ἐν πίοις γῆρα ἀγαπώμενος ὑπὸ πάντων. Ἡ κηδεία αὐτοῦ ἐγένετο ἐν Καστελλίῳ Κισσάμου πάνδημος, ἐν ἐπικηδείῳ δὲ λόγοις ἐξήχηθη ἡ παντοία αὐτοῦ φιλανθρωπικὴ δράσις. *Εἴη αὐτοῦ αἰωνία ἡ μνήμη.*

Παῦλος Κουντουριώτης.

Πλήρης ἡμερῶν παρέδωκε τὸ πνεῦμα καὶ ἐκηδεύθη μετ' ἀπερίττου σεμνοπρεπειᾶς ὁ γλυκὺς καὶ ἀφυσίωτος ἦρωσ τῶν ἑλληνικῶν θαλασσῶν καὶ πρῶτος Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας ἰαυάρχος Παῦλος Κουντουριώτης. Γνήσιος ἐπατριδῆς, Ἕλλην τὴν φιλοπατριάν καὶ τὴν πατρίδα ἐνδόξως, χριστιανὸς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ φρόνημα, κατέστησε τὸ ὄνομά του θρόνον εἰς τὴν παροῦσαν γενεάν καὶ εἰς τὰς μελλούσας, διδασκομένης πόσῃ γοητείαν ἀσκεῖ ἡ εἰς τὸ πρὸς τὴν πατριδα καθῆκον μέχρις αὐτοθυσίας ἀφοσίωσις, τρεφομένη ὑπὸ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀκλονήτου πίστεως. Διότι ὁ ὄλος βίος τοῦ ἀειμνήστου ναυάρχου καὶ αἱ τῆς τελευταίας του ἡμέραι καὶ τοῦ σκήνους του ἡ κήδεσις διετάλησαν εἰς τὰς ἑλληνικὰς γενεὰς πόσον ἀρραγῆς ὑπῆρξεν ἐν τῇ προσωπικότητι αὐτοῦ ὁ κατ' ἐξοχὴν ἑλληνοχριστιανικὸς συνδυασμὸς τῆς πίστεως καὶ τῆς πατριδος καὶ ὁποῖον ὁ ἐναρμονισμὸς οὗτος ἀπεργάζεται τὸν χαρακτήρα καὶ τὸ ἦθος εἰς ἀπαρισμὸν τοῦ τελείου Ἕλληνος. Τοιοῦτον Ἕλληνα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μεταστάτου γνησίου ἦρωος καὶ χριστιανοῦ προέπεμψεν ἐν ἐξοδίῳ εὐχαίς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ἀγαθῆς αὐτοῦ ψυχῆς ἡ ψυχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους, κύπτουσα μετὰ σιγηλῆς εὐλαρείας ἐπὶ τοῦ τάφου καθ' ἣν σιμὴν κατετίθειτο εἰς αὐτὸν τὸ τίμιον σκήνος του.

Τὸ ὄργανον τῆς ἐν Πολωνίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας «Κυριακὸν Ἀνάγνωσμα» λόγον ποιούμενον περὶ τῆς τελευταίας παρ' ἡμῖν κινήσεως τῶν πλαισημερολογιῶν, ἐξ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν ἀναγράφει ὅτι ὁπαδοὶ τοῦ παλικοῦ ἡμερολογίου ἐν Ἑλλάδι εἶνε τὸ πλεῖστον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας. Τοῦτο εἶνε ἀνακριβέστατον, διότι οἱ ὑπὸ τῶν ἐπιτηδείων παραπλανηθέντες ἀτολικοὶ ἄνθρωποι ἐν ἄλλῃ τῇ χώρῳ δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 100.000 ἐπὶ συνολικοῦ πληθυσμοῦ ἑπτὰ ἑκατομμυρίων!

Ἡρό τινων ἐτῶν εἰς τὴν «Palestine Electric Corporation»

ἐξεχωρήθη τὸ δικαίωμα τῆς χρησιμοποίησεως τῆς λίμνης Γενησαρετ ὡς δεξαμενῆς πρὸς ἀποθήκευσιν τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου δι' ἠλεκτροπαραγωγῆν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅμως τῆς λειψυδρίας ἢ ἐν λόγῳ ἑταιρεία ἀπέσυρε τὸ ὕδωρ εἰς μεγάλας ποσότητας, ὡς ἦτο δὲ φυσικὸν οἱ ἄλλοις συνήτησαν μεγάλας δυσκολίας εἰς τὴν καθέλκυσιν τῶν πλοιαρίων των, ἐπὶ πλέον δὲ ἡ ἀπορρόφησις τῶν ὑδάτων ἐνεφάνισε συνθήκας εὐνοούσας τὴν ὑπαρξίν λιμναζόντων ὑδάτων καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πυρετῶν. Τοῦτου ἕνεκα ἡ δυσφορία τῶν περὶ τὴν λίμνην πληθυσμῶν, θεωρησάντων ἐπὶ πλέον τὴν τοιαύτην τῆς λίμνης καὶ ὡς βεβήλασιν τῆς ἱερότητος αὐτῆς, προὐκάλεσε διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Ἀρμοστειαν τῆς Παλαιστίνης, ἥτις ὑπεσχέθη ὅτι θὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα ὥστε ἡ ἑταιρεία νὰ προλάβῃ τὰς ἀπειλουμένας ἐν τῷ μέλλοντι ζημίας.

ΧΡΟΝΙΚΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ, 2 ἄρξαμένου, ἐπὶ τῇ βάσει ἀναγκαστικοῦ νόμου δρῶντος ὅτι τὸν τεῦθεν ἡ Συνδικὴ περιόδου θ' ἀρχίξῃ τῇ 1 Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, μετὰ πρόσκλησιν τοῦ Μακ. Προέδρου συνήλθεν εἰς συνεδρίαν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς πβ' Συνδικῆς περιόδου. Παρέστη δὲ κατ' ἀθῆν καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Θερησκευμάτων καὶ Παιδείας. Μετὰ τὴν κεκανονισμένην ἱερὰν τελετὴν, ὁ Μακ. Πρόεδρος προσεφώνησε τοὺς Σεβ. Συνέδρους εὐχρηθεὶς ἀπρόσοκοπον καὶ καρποφόρον τὴν πορείαν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας. Εὐχαριστήσας δὲ καὶ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅστις ἀνανεώσας παλαιὰν συνήθειαν τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παρέστη κατὰ τὴν ἐπίσημον ἑναρξίν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου, παρεκάλεσεν αὐτὸν ὁπως ἡ Πολιτεία βηθήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν λύσιν τῶν ἐπασχολούντων αὐτὴν ζητημάτων. Ἰδίως ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος περὶ τῆς μορφώσεως καὶ ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου, διότι ἄνευ τοιούτου Κλήρου ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν μεγάλην αὐτῆς ἀποστολὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ὑπέδειξεν ἐφεξῆς τὸ παράδειγμα τῶν ὁμοίων ὀρθοδόξων Κρατῶν, ἅτινα μεγάλως ἐνισχύουσι τὰς Ἐκκλησίας των. Προσέθηκε δὲ ὅτι παρίσταται ἀνάγκη τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῶν κειμένων ἐκκλησιαστικῶν νόμων, ἀλλ' ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία δὲν πρέπει νὰ νομοθετῇ περὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῆς. Ἐζητήσεν ἄλλοτε, ἀλλὰ δὲν ἐπιμένει ἡ Ἐκκλησία ν' ἀποκτήσῃ νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει παρ' ἡμῖν χωρισμὸς Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, καίτοι ἄλλαι τινὲς Ἐκκλησὶαι ἀπέκτησαν τοιοῦτο δικαίωμα, μὴ ὑφισταμένον χωρισμοῦ, ἀλλὰ ζητεῖ ὁπως ζητῆται καὶ λαμβάνηται ἀπαραιτήτως ἡ γνώμη αὐτῆς πρὸ τῆς ψηφίσεως τῶν νόμων. Διότι ἡ Ἐκκλησία δύναται ἐκάστοτε νὰ γνωρίζῃ ἂν οἱ ψηφίζόμενοι νόμοι ἐναρμονίζονται πρὸς τοὺς ἱεροῦς κανόνας, ὧν ἡ τήρησις ἐπιβάλλεται καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος. Τέλος ἠψυχώρησε τὸν κ. Ὑπουργόν διὰ τὸ εὐσεβὲς φρόνημα τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον ἐν γενεῖ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπαντήσας ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ἡ παρουσία αὐτοῦ μαρτυρεῖ τὸ ζῶηρον ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας, ὅτι ἦδη ἐπελήφθη σοβαρῶς τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου καὶ τῆς μελέτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ πᾶσαν νομοθετικὴν ἐνέργειαν θὰ ζητῇ τὴν γνώμην τῆς Ἐκκλησίας. Ἐρωτηθεὶς ὁ κ. Ὑπουργὸς περὶ τοῦ νομοθετήματος τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, εἶπεν ὅτι τὸ νομοθέτημα δὲν ἀπεσῦρθη, ὡς ἐσφαλμένως ἀνεγράφη ἐν τῷ τύπῳ, ἀλλ' ἀπλῶς ἀνεβλήθη ἡ ψηφίσις του μέχρι τῆς ἀφίσεως τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ὁ Μακ. Πρόεδρος ἠψυχώρησε τὸν κ. Ὑπουργόν διὰ τὰς καλὰς διαθέσεις καὶ ἀποφάσεις τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας.

Μετὰ τὴν κ. Ὑπουργοῦ ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὸν ἐσωτερικὸν αὐτῆς Κανονισμόν, συμ

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τῆ 25 παρ. Ἰουλίου ἐν Ρώμῃ ὑπεγράφη μετὰ τῆς θεοπισμένης ἐπισημότητος τὸ μεταξὺ Βατικανοῦ καὶ Νοτιοσλαβίας Κογκορδάτου ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ τοῦ κράτους τοῦ Βατικανοῦ καρδινάλιου Πατσέλλι καὶ τοῦ νοτιοσλαβίου ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης καὶ σφραγιδοφύλακος κ. Ἀουερ, εἰς ὃν, μικρὸν πρὸ τῆς ὑπογραφῆς, ἐπεδόθησαν ἐκ μέρους τῆς Α. Α. τοῦ Πάπα τὰ διάσημα τοῦ Μεγάλου Σταυροῦ τοῦ ἁγ. Γρηγορίου τοῦ μεγάλου. Τὸ Κογκορδάτον ρυθμίζει ὀριστικῶς τὰ ὅρια τῶν νοτιοσλαβικῶν ἐπαρχιῶν ὅστε ταῦτα νὰ συμπίπτωσι πρὸς τὰ πολιτικὰ ὅρια τοῦ βασιλείου, ἀποκαθιστᾷ τὴν ἐπαρχίαν Νίν, ἰδρύει δύο νέας ἐπαρχίας, τῆς Μλάσκας καὶ τοῦ Βανάτου, καὶ προήγαγε τοὺς ἐπισκοποὺς Σπλιτ καὶ Λιουμπλιάνας εἰς ἀρχιεπισκόπους. Τὸ κράτος ἀναγνωρίζει εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν οἰκονομικὴν αὐτονομίαν καὶ ὅ,τι ἀπολαμβάνουσι καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν τῷ νοτιοσλαβικῷ κράτει ὁμολογίαι, ὡς καὶ τὴν εκπαιδευτικὴν αὐτονομίαν. Ἐν τοῖς δημοσίοις σχολείοις ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία καὶ ἡθικὴ ἀγωγή τῶν τέκνων τῶν καθολικῶν ἀναγνωρίζεται ὡς ὑποχρεωτικὴ. αἱ δὲ καθολικαὶ πανεπιστημιακαὶ θεολογικαὶ σχολαὶ θὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν Ἀγίαν Ἐδρὰν ὡς εἰς ἔσχατον ρυθμιστὴν. Ὁ γάμος τῶν καθολικῶν θὰ ἔχῃ πλήρως πολιτικὴν καὶ νομικὴν κῆρυξ, ἡ «καθολικὴ δράσις» θὰ ὑπάγεται ὑπευθύνως εἰς τοὺς καθολικοὺς ἐπισκόπους καὶ θεσπίζεται ἡ χρῆσις τοῦ παλαιοῦ σλαβικοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος (γλαγολίτσα) ἐν τῇ λατρείᾳ. Πιθανολογεῖται ἡ ὀριστικὴ ψήφισις τοῦ Κογκορδάτου ὑπὸ τῆς Σκουπίνας κατὰ τὸν ἰσάμενον μῆνα ὅτε ὑπολογίζεται ἡ ἐκλογή τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν νέων νομοσχεδίων τῆς κυβερνήσεως. Ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐπιστρέφας μετὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ Κογκορδάτου εἰς Σεβρίαν ἐδήλωσεν ὅτι αὐτῆς ἐπετελέσθη ἓν μέγα ἔργον καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ δι' ὃν προορίζεται.

NEA BIBLIA

Χρυσόστομου Παπαδοπούλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1935 (σ. ιστ' + 930).—Ὁ μακαρίτης Γεώργιος Δαμπάκης κήρυξ ἐν τῷ «Δελτίῳ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας» πρὸ εικοσιπενταετίας (Α', 1911 σ. 87) νέας συγγραφὰς τοῦ τότε Ἀρχιμανδρίτου Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, περὶ τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ τῆς ἀπερωμένης εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Μάρκον (Ἀλεξάνδρεια 1909) εἶχε σημειώσει ἀντὶ ἄλλης κριτικῆς τὰ ἀκόλουθα: «Λαμπρὰ ἱστορικὴ ἡὼς ἀνατέλλει τῷ Πατριαρχεῖῳ Ἀλεξανδρείας διὰ τὴν μέλλουσαν μεγάλην ἐνιαίαν ἱστορικὴν συγγραφὴν περὶ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἀπὸ Μάρκον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ μέχρι τῆς σήμερον. Περιττὸν νὰ γράψωμεν ὅτι τὴν δάδα τῆς ἀνατολῆς ταύτης κρατεῖ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ὁ Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος». Τὸ ἐφέτος προελθὼν εἰς φῶς μέγα περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας ἔργον τοῦτο ἠλθεν εἰς ἐπαλήθευσιν τῆς προορήσεως ἐκείνης, ἣν μετὰ τὸσον ἀσφαλούς διαισθήσεως διετύπωσεν ὁ Δαμπάκης. Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔκτοτε, τέταρτον αἰῶνος ὁ σ. τοῦ παρόντος ἔργον ἐδημοσίευσεν μακρὰν σειρὰν ἀνεκδότων κειμένων ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν Ἱεροσολύμων, Καΐρου, Ἀγ. Ὄρους, Κων)πόλεως καὶ Γενεύης, ὡς καὶ ποικίλα ἐπιστημονικὰ ἄρθρα, πραγματείας καὶ μονογραφίας ἀναγομένας εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, δι' ὧν προπαρεσκεύασεν καὶ κατήρτισεν τὴν ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ὄντως «μεγάλῃν ἐνιαίαν ἱστορικὴν συγγραφὴν». Ὁ ὀγκώδης αὐτῆς τόμος ἐξ ὑπερνεανεικοσίων σελίδων ἀπὸ ἐπόψεως μὲν περιεχομένου ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἄθλον ἐπιστημονικῆς καὶ ὑπομονῆς τοῦ σ., κατορθώσαντος νὰ συγγενθρώσῃ ἐν αὐτῇ τὴν ἀντικειμενικὴν ἀναπαράστασιν τοῦ μακαρίου καὶ πολυπλάγχτου παρελθόντος τῆς μεγάλῃς καὶ ἐνδοξοῦ ἐκείνης Ἐκκλησίας: ὡς πρῶτον δὲ τῆς πατριαρχικῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τυπογραφίας διὰ τῆς καλαίσθητικῆς τὸν ἔμφανίσεως ἀποτελεῖ πραγματικὸν χάσμα ὀφθαλμῶν.

Ἡ ἱστορία τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας ἤρξατο ἐρευ-

νωμένη ἰδῆ ἀπὸ τοῦ ἡ' αἰ. ὡς ἱστορία κοπτικῆς καθαρῶς Ἐκκλησίας. Πρῶτος ὁ P. M. Wansleb, ἀποσταλεῖς ὑπὸ τοῦ Δουδοβίκου ἰβ' τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Ἀνατολὴν πρὸς ἀναζήτησιν χειρογράφων, ἐδημοσίευσεν σχετικὸν σύγγραμμα (1677), μετ' αὐτὸν δὲ ὁ E. Renandot (1713). Περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος (1817) ὁ ἄγγλος John Mason Neale ἀνέλαβε μεθοδικώτερον καὶ ἀντικειμενικώτερον νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ συνήτησε μεγάλα χάσματα, ταῦτοχροῦς δὲ ὁ ρώσος Πορφύριος Οὐσπένσκη, κατακλύψας τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ἀπεκόμισεν ἔγγραφα καὶ ἄλλα χειρόγραφα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κατήρτισεν τὴν βραδύτερον ἐκδοθεῖσαν συλλογὴν του, ὁμοίαν πρὸς τὴν ὁποίαν κατήρτισεν καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ ἐν λόγῳ Πατριαρχείου Γεράσιμος Μαζαράκης. Κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας, ἰσῶς δὲ μετὰ τὴν ἀγγλικὴν κατοχὴν τῆς Αἰγύπτου, τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν αὐτῆς ἀνεπτύχθη ζωηρῶς παρὰ τοὺς ἄγγλους, οὗτοι ὁμως εἰς τὴν ἱστορίαν ταύτην συνήτησαν μόνον κόπτας καὶ μόνον κοπτικὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἄγγλις E. Butcher, σύζυγος ἄγγλου ἱερέως, ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἐργασθεῖσα ἐξέδωκε δίτομον Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας Αἰγύπτου (1897), σπανίως ὁμως ποιηταὶ ἐν αὐτῇ μνεῖαν τῶν ἐλλήνων. Ἐξ ἄλλου καὶ ὁ A. de Vlieger συνέγραψεν εἰδικὴν πραγματείαν διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξανδρείας ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἰδρύσεως τῆς ἴῃ τοῦ κοπτικῆς. Ὁ W. F. Adeney παρέστησεν ὡς κόπτην καὶ αὐτὸν τὸν μέγαν καὶ ἀνυπερβλήτον Ἕλληνα θεολόγον Ὁριγένην, ὁ δὲ γάλλος Apélineau τὸ κύριον διαφέρον του συνεκέντρωσεν εἰς τὰς περὶ τοῦ κόπτας σπουδαίας ὁμολογουμένως ἐρεῦνας του. Τὸ αὐτὸ ἐπραξάν καὶ γερμανοὶ ἐπιστήμονες, εἰδικώτερον ἀσχοληθέντες περὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ μοναχικοῦ τῆς Αἰγύπτου βίου. Ἐντεῦθεν ἀκόλουθον ἡ:ο νὰ σχηματισθῇ ἡ προκατάληψις ὅτι ναὶ μὲν μέχρι τῆς δ' Οἴκουμ. συνόδου ἡ Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας ἔφραεν ἑλληνικόν τινα χαρακτῆρα, ἀλλ' ἔκτοτε ἀπέβη ἀποκλειστικῶς κοπτικὴ, μόλις δὲ κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἀνεβίωσεν καὶ πάλιν ἡ ἑλληνορθόδοξος Ἀλεξανδρινὴ Ἐκκλησία.

Τὸ ἔργον τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου ὡς ἐπῆλθεν πανηγυρικὴ ἀποκατάστασις τῆς τόσο παραγνωρισθείσης ἱστορικῆς ἀληθείας. Διότι οὐ μόνον χάσματα δὲν ἐμφανίζε, ἀλλὰ καί, χωρὶς νὰ παραγνωρίζῃ τὸ κοπτικὸν στοιχεῖον, διὰ τῆς ἱστορικῆς του ἐκθέσεως—ὡς ὁ ἴδιος προλογίζομενος τονίζει—«ἀποδεικνύεται περιτρώας ἡ ἀδιάκοπος σειρὰ καὶ ἀλληλουχία τῶν γεγονότων τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, ἡ μηδέποτε καὶ ὑπὸ τὰς βαρύτερας ἐπι συνθήκας καὶ περιστάσεις διακοπείσα ζωὴ αὐτῆς». Ὅ,τι δὴλα δὴ ὁ Μακαριώτατος σ. εἶχε κατορθώσει διὰ τῆς «Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων»—ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐσημείωσε σταθμὸν εἰς τὰς Ἱεροσολυμιτικὰς ἐρεῦνας καὶ μελέτας τῶν νεωτέρων χρόνων—, τοῦτο ἐπέδιωξε μετὰ εἰκοσιπενταετίαν διὰ τοῦ ὑπ' ὄψιν ἔργου του περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, ἡ:οι ἀπέδειξε τὴν διὰ τῶν αἰῶνων ἀδιάσπαστον ἱστορικὴν ἐνότητα τῆς ζωῆς τῶν ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, παρὰ πάντας τοὺς κατὰ καιροὺς μεγάλους ἱστορικοὺς κλυδωνισμούς. Ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης ἡ ἐπιστημονικὴ ἐργασία τοῦ Μακαριώτατου σ. ὡς ἱστορικοῦ τῶν τυχῶν τῶν ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς ὁμοιάζει πρὸς τὴν ἐργασίαν τοῦ K. Παπαρηγοπούλου ὡς ἱστορικοῦ τῆς πολιτικῆς Ἑλλάδος, παραστήσαντος τὴν ἐνότητα τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Καὶ ὁ σ. τοῦ ὑπ' ὄψιν ἔργου, κατὰ τὸ μακρὸν ἐπιστημονικὸν του στάδιον—τοῦ ὁποίου κατὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον συμπληροῦται τεσσαρακονταετία—εἰδικῶς ἐπιδοῦναι εἰς τὴν ἐρεῦναν τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ ἰδίως τῶν ἑλληνικῶν, διὰ τῶν πολυαριθμῶν αὐτοῦ ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν κατῳρθῶναι νὰ διαφωτίσῃ αὐτὸ καὶ νὰ παραστήσῃ τὴν ἐνιαίαν καὶ ἀδιάκοπον ἱστορίαν τῆς καθ' ὅλου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τοῦτο ἀναγνωρίζεται, ἄλλως τε, καὶ ὑπὸ τῶν ξένων ἐπιστημόνων, πρὸ τινῶν δὲ μνηθῶν ὁ καθηγητῆς κ. J. Lebon ἐν τῇ «Revue d'Histoire Ecclésiastique» (Ἰαν.

κοινοτήτων καθίστατο αισθητή διὰ τῶν ὁμολογουμένως λαμπρῶν εκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων των καὶ διὰ τῆς καθόλου δράσεώς των, εἰς ἣν ὄντως τὸ Πατριαρχεῖον ὤφειλε τὴν ἀναβίωσίν του. Οἱ Πατριάρχαι τῆς περιόδου ταύτης κατέβαλον μεγάλας προσπάθειάς πρὸς λύσιν τῶν προκληθέντων ζητημάτων, ὧν τὸ σπουδαιότερον ὑπῆρξεν ἡ διοικητικὴ ἀναδιοργάνωσις τοῦ Πατριαρχείου, εἰς τὴν ὁποίαν οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν ὁ πρὸ μικροῦ τελευτήσας Πατριάρχης Μελέτιος, μαθητῆς τοῦ Μακαριωτάτου συγγραφέως τοῦ ἀνά χειρᾶς ἔργου. Οὗτω ἐν τῇ ὑπ' ὄψει συγγραφῇ ἐξεικονίζεται οὐ μόνον τὸ μακρὸν καὶ ἐνδοξον παρελθὸν τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ καὶ ἡ σύγχρονος αὐτῆς κατάστασις. Ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔργου, κατακλειομένου ὑπὸ Χρονολογικοῦ Πίνακος τῶν Πατρῶν καὶ Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Πίνακος ὀνομάτων, παρέχονται πληροφορίαι καὶ περὶ τῶν κοπιῶν καὶ ἄλλων ἐτεροδόξων ἐν Αἰγύπτῳ.

Τοιοῦτο ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς τὸ πλούσιον περιεχόμενον τῆς μεγάλης ταύτης συγγραφῆς. Τὸ ἔργον τῆς ἐξιστορήσεως τῶν τυχῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας δὲν εἶνε ἐκ τῶν εὐκόλων. Τὸ ἐκτάκτως πολυσύνθετον καὶ πέντε πλοκὸν τῆς ιστορίας ταύτης, ὁ μέγας κινεῶν τῶν ἀπειραριθμῶν προσώπων καὶ ὁ δυσεξίτητος λαβύρινθος τοῦ κατακλισμοῦ τῶν γεγονότων, ὁ ἰδιότυπος καὶ αὐτὸ τοῦτο ἰλιγγιώδης ἐν Αἰγύπτῳ συμφυρμός πολυπροσώπων καὶ πολυτρόπων πολιτικῶν, θρησκευτικῶν καὶ ἄλλων παραγόντων, αἱ διασταυρούμεναι περὶ τῶν προσώπων καὶ τῶν γεγονότων ἀντιπαρκαὶ πολλές ἱστορικαὶ πληροφορίαι, ἡ περιπλοκὴ τῶν παθῶν, ὧν γέμει ἡ πολυτάραχος ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας καὶ ἡ ἀπέραντος σχετικὴ φιλολογία, —πάντα ταῦτα καθιστοῦσι τὸν ἱστοριοδίτην δυσπροσανατόλιστον πρὸς τὴν ἀντικειμενικὴν πραγματικότητα καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν δυσδιάγνωστον. Ἐν τούτοις, ὁ ἰ. χαρακτηρίζει καὶ τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ πολυγραφατάτου σ. εἶνε ἀκριβῶς ἡ μεγάλη προσοχὴ καὶ ἐπιμέλεια περὶ τὴν ἐξακριβώσιν τῶν γεγονότων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πηγῶν καὶ τῶν ἀξιοπίστων ἱστορικῶν μαρτυριῶν καὶ ἡ ἀντικειμενικότης τῆς ἱστορικῆς ἐκθέσεως. Τὸ πλουσιώτατον ἱστορικὸν τοῦ εὐρυτάτου τούτου θέματος ὕλικόν θά ἠδύνατο νὰ πληρῶσθαι πλείονας τοῦ ἐνὸς τόμου· ἀλλ' ὁ σ. κατῴρθωσε νὰ ἀπαρίσθῃ μονότομον τὴν συνθετικὴν αὐτοῦ ἐργασίαν χωρὶς ἡ συντομία νὰ βλάψῃ τὴν πληρότητα καὶ τὴν σαφήνειαν τῆς ἱστορικῆς ἐκθέσεως, ἐνὸς ἐκάστου τῶν θεμάτων τῆς ὁποίας παρατίθεται ἡ βιβλιογραφία τῶν πηγῶν καὶ τῆς φιλολογίας διὰ τοῦς βουλομένους νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν εἰδικὴν αὐτῶν ἐξέτασιν. Τὸ πολῦτιμον τοῦτο ἔργον, οὐ μόνον ἀπεικονίζει τὴν ζωὴν καὶ τὴν κίνησιν τῆς μεγάλης καὶ ἐνδόξου Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ καὶ ἀποτελεῖ σπουδαίαν συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς καθ' ὅλον ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, θά κατὰσχῃ σπουδαίαν θέσιν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστοριογραφίᾳ, διὰ δὲ τὴν Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας ἀποτελεῖ μνημεῖον περιφανέστατον τῆς δράσεως αὐτῆς ἐν τῇ ὅλῃ ὀρθοδοξίᾳ.

Χριστοφόρου Λεοντοπόλεως, Ἡ ἐν ταῖς χειροτονίαις ἀποστολικὴ διαδοχὴ (ἐκ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Φάρου») Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1935. — Ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» τοῦ παρελθόντος ἔτους (σ. 243 ἐξ.) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως κ. Χριστοφόρος ἐδημοσίευσεν μελέτην περὶ τῆς ἐν ταῖς χειροτονίαις ἀποστολικῆς διαδοχῆς, εἰς ἀνάφαισιν ἐκφρασθεῖσης γνώμης τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Κ. Δυοβουνιώτου περὶ τῆς κατ' οἰκονομίαν ἀναγνωρίσεως τῶν χειροτονιῶν. Παρενέθη δὲ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων κ. Γερμανός ἐξ ἀφορμῆς σχετικῶν ἐν Ἀγγλίᾳ συζητήσεων. Ὁ κ. Δυοβουνιώτης ἀπαντήσας ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Ἀναπλάσει» (1934, σ. 250 ἐξ.) μελέτην ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ ἐκκλησιαστικὴ οἰκονομία ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου», τόνισας «ὅτι πρὸς ὀρθὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τῆς οἰκονομίας παρ' ἡμῖν πρέπει προηγουμένως νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα ἐὰν ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἀποδέχεται ἢ πρέπει ν' ἀποδεχθῇ τὴν περὶ τοῦ ἀνεξαλείπτου ἐν τοῖς μὴ ἐπαναλαμβάνομένους μυστηρίοις χαρακτηριστικῆς διδασκαλίαν τῆς Δυτικῆς

Ἐκκλησίας». Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως, ἀνταπαντῶν διὰ τῆς ἀνωτέρω μελέτης, μετὰ ἀνάλυσιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπαντήσεως τοῦ κ. Δυοβουνιώτου, λέγει ὅτι δὲν παρενόησε τὰς γνώμας αὐτοῦ γραφάντος ἐν τῇ περὶ Μυστηρίων πραγματείᾳ του ὅτι ἡ Ἐκκλησία δύναται κατ' οἰκονομίαν ν' ἀναγνωρίσῃ ἱερωσύνην καὶ ἐκεῖ ἐνθα διεκόπη ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ, ὡς ταμιούχος τῆς Θεῆς Χάριτος, ὑπομιμνήσκει δὲ ὅτι ὁ κ. Καθηγητὴς ἄλλοτε διετύπωσε γνώμην περὶ τοῦ ἀπαράδεκτου τῆς ἀνωτέρω θεωρίας τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἀποκρουομένης καὶ ὑπὸ ἄλλων δογματικῶν, προσθέτει δὲ ὅτι καὶ ὁ Ἰδιος, ὁ Σεβ. Λεοντοπόλεως, συμφωνεῖ, ἐπομένως δὲν ὑφίσταται ζήτημα. Τὸ ζήτημα, κατὰ τὸν Σεβ. Λεοντοπόλεως, εἶνε ἂν ἡ «οἰκονομία» τῆς Ἐκκλησίας εἶνε ἀπεριόριστος. Φρονεῖ δὲ ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ὅσον καὶ ἂν εἶνε ταμιούχος τῆς Θεῆς Χάριτος, εἶνε ἐν τούτοις ὑποχρεωμένη νὰ περιορίσῃ ἑαυτὴν εἰς ὁρίσματα ὑπὸ τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀποστόλων καὶ ὑπὸ τῆς ὁμοφώνου πράξεως τῆς Ἐκκλησίας τεθειμένα ὄρια. Ἐπαναλαμβάνει δὲ τὸ συμπέρασμα καὶ τῆς προηγουμένης μελέτης, καθ' ὃ ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ εἶνε ἀπαραίτητος στοιχείον ἐν τῇ ἱερωσίᾳ ὅσον καὶ ἡ δι' Ἐπισκόπου χειροτονία, καὶ ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ οἰκονομία, ὅσον καὶ ἂν ἡ Ἐκκλησία εἶνε ταμιούχος τῆς Θεῆς Χάριτος, δὲν δύναται κατ' οὐδένα λόγον ν' ἀντικαταστήσῃ τὰ δύο ταῦτα στοιχεῖα ἐν τῇ μυστηρίῳ τῆς ἱερωσύνης, ἐπομένως διὰ τοῦς εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν προσερχομένους ἐξ ἐτεροδόξων, ἐν οἷς διεκόπη ἡ Ἀποστολικὴ διαδοχὴ, ἐπιβάλλεται ἡ χειροτονία. Καίτοι δὲ ὁ κ. Δυοβουνιώτης ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ του («Ἀνάπλασις» 1934, σ. 261) ἐδήλωσεν ὅτι «τὸ ἀναγκαῖον ἐν τῇ ἱερωσίᾳ τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς... οὐδεὶς ἠμφεσβήτησε μέχρι τούδε ἐκ τῶν ἀνηνόντων οὐ μόνον εἰς τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν Ἐκκλησίαν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν», ὁ Σεβ. Λεοντοπόλεως, μὴ ἀεκοιμῶμενος εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην, φρονεῖ ὅτι δέον ὁ κ. Καθηγητῆς ν' ἀποκηρύξῃ διαρρηθῆν τὴν ἐν τῇ πραγματείᾳ περὶ Μυστηρίων διατυπωθεῖσαν γνώμην περὶ τῆς «οἰκονομίας» τῆς Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ
ΕΝ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ

Προκήρυξις μειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ.

Τὴν 29ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11ην π. μ. ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ τῶν ὀνόμων ἐπιτροπῆς γενήσεται πρόχειρος μειοδοτικὸς διαγωνισμὸς διὰ τὴν ἐγ καταστάσιν ἠλεκτροφωτισμοῦ τοῦ ἐν αὐτῷ διδακτηρίου.
Ὅροι καὶ συγγραφῆ ὑποχρεώσεων παρὰ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τῇ Διευθύνσει τοῦ Ὀρφανοτροφείου.
Ἐν Βουλιαγμένῃ τῇ 6ῃ Σεπτεμβρίου 1935.
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου
† Ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν

Ἐπειδὴ οὐδεὶς φέρων τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 82 § 1 ἐδ. 1 τοῦ κωδικοποιηθ. νόμου 5439 ἀπαιτούμενα προσόντα μορφώσεως, ὑπέβαλεν ἡμῖν—κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2233 ἐ. ἔ. ἡμετέρας διακηρύξεως—αἴτησιν ἀπονηφιότητος διὰ τὴν χρυσεύσαν θέσιν ἐφημερίου τοῦ ἐν Καραβᾷ (Νέας Κοκκινιάς-Πειραιῶς) ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίων Ἀποστόλων, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 82 § 1 ἐδ. 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἐκ τῶν ἔχοντων τὰ ἐν ἄρθρῳ 82 § 1 ἐδ. 2 τοῦ νόμου τούτου καθοριζόμενα μορφωτικὰ προσόντα δευτέρας κατηγορίας ὅπως μέχρι τῆς 15ης προσεχοῦς μηνός Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά αὐτῶν. Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουλίου 1935.
† Ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος.

Ἡ Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 5439 νόμου (κωδικ.) «Περὶ Ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς

βουλομένους και έχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τοῦ ἐν Κουτοβαζαίην ἱεροῦ ναοῦ ἁγίας Τριάδος, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὀποψήφιοι ἑφημεριοὶ τοῦ ὡς ἄνω ἱ. ναοῦ. Ἐν Δημητσάνῃ 2 Αὐγούστου 1935.

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Προκόπιος

Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 περὶ ἐνοριακῶν γαῶν καὶ ἑφημερίων προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς χηρευούσας θέσεις τακτικοῦ ἑφημερίου τῶν ἐνοριῶν 1) Βουνοεῖου 2) Βλάσδου 3) Πορτίτσας 4) ἁγ. Γεωργίου 5) Λεοντίου 6) Μαρκαλεζίου 7) Σεεφανιάδος 8) Μαρτενταικοῦ 9) Κολαζιζ 10) Μπετζιλιέρ 11) Κιοπεκλι 12) Ἰρενι 13) Ἀνωεῖου 14) Ἄνω Δουβλατῶν 15) Καρύτσας 16) Τριδένδρου 17) Ὁρφανά 18) Μπεκήδων, ὅπως ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς ἱ. μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἐγγράφα τῶν προσόντων αὐτῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυσιν ὀποψηφίων διὰ τὰς ἄνω ἐνορίας. Ἐν Καρδίττῃ τῇ 5ῃ Σεπτεμβρίου 1935 † Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἱερεμὴλ.

Ἱ. Μητρόπολις Καστορίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 81 τοῦ νόμου 5439 περὶ ἐνοριακῶν γαῶν καὶ ἑφημερίων προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ ἑφημερίου τῆς Κοινότητος Οἰγόνης, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά. Ἐν Καστορίᾳ τῇ 23 Αὐγούστου 1935. † Ὁ Σισανίου-Σιατιστῆς Διόδωρος

Ἱ. Μητρόπολις Μηθύμνης

Κενοθείσης μᾶς ὀργανικῆς θέσεως τακτικοῦ ἑφημερίου ἐν τῇ Κοινότητι Σκουτάφου τῆς ἐπαρχίας ἡμῶν καλοῦμεν πάντας τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὴν καὶ κειτημένους τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως μέχρι τῆς 20 Σεπτεμβρίου ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὰς αἰτήσεις μετὰ τῶν νενομισμένων πιστοποιητικῶν πρὸς ἀνακήρυσιν αὐτῶν ὡς ὀποψηφίων. Ἐν Κολλωνῇ τῇ 28 Αὐγούστου 1935. † Ὁ Μηθύμνης Διονύσιος.

— Κενοθείσης μᾶς ὀργανικῆς θέσεως τακτικοῦ ἑφημερίου ἐν τῇ Κοινότητι Πέτρας τῆς Ἐπαρχίας ἡμῶν, καλοῦμεν πάντας τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὴν καὶ κειτημένους τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως μέχρι τῆς 20 Σεπτεμβρίου ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὰς αἰτήσεις μετὰ τῶν νενομισμένων πιστοποιητικῶν πρὸς ἀνακήρυσιν αὐτῶν ὡς ὀποψηφίων. Ἐν Καλλωνῇ τῇ 28 Αὐγούστου 1935. † Ὁ Μηθύμνης Διονύσιος.

Ἑλληνικὴ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου

Greek Archdiocese of North and South America

Incorporated

203 Elm Street, Astoria, L. I.

New York

Χηρευουσῶν θέσεῶν τινων ἑφημεριακῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερῷ Ἀρχιεπισκοπῇ, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ ἀναλάβωσιν ἐν αὐτῇ ἑφημεριακὴν διακονίαν ἱερεῖς, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ὅσα τὸ δυνατόν ταχύτερον σχετικὴν αἴτησιν μετ' ἀντιγράφων τῶν χειροτονητηρίων καὶ διπλωμάτων αὐτῶν, ὡς καὶ δύο φωτογραφίας εἰς σχῆμα ταχυδρομικοῦ δελταρίου.

Οἱ ὀποψήφιοι δέον νὰ εἶνε ἀπόφοιτοι Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Θεολογικῆς ἢ Ἱερατικῆς Σχολῆς, παρακαλοῦνται δ' ὅπως σὺν τῇ αἰτήσει αὐτῶν ἀναφέρωσιν εἰς ποίας Ἐνορίας ἐργάσθησαν καὶ ἂν ἔχωσι παρὰ τῆς οικείας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἄδειαν ἀποδημίας.

Λεχόμεθα εὐχαρίστως καὶ αἰτήσεις Λαϊκῶν, ἐφ' ὅσον ὑὰ εἶχον τὰ ὡς ἄνω καὶ λοιπὰ ἀπαιτούμενα προσόντα πρὸς χειροτονίαν, ὡς καὶ τὴν εὐλογίαν τῶν ἐαυτῶν Ἱ. Μητροπόλεων. † Ὁ Ἀμερικῆς Ἀθηναγόρας

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Κατὰ τὸ διαρρεῖσαν ἑξάμηρον τοῦ τρέχοντος ἔτους ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία εἰσέπραξε τὰ ἀκόλουθα ποσά:

Προέλευσις	Ἔξ. ἑφημερίου		Ἔξ. Ἀποστόλου		Ἔξ. Διακονίας
	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	
Παρά τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν	5115		1250		18547
Ἱ. Μητροπόλεως Ἀχαρναντίας				50	
Ἀλεξανδρουπόλεως	980				900
Ἀργολίδος	450		2010		1162
Ἄρτης	1680		2380		777
Βερροίας	975				
Γρεβενῶν	780		2950		366 50
Δημητριάδος					3150
Διδυμοτείχου	1260				1800
Δράμας	1500				
Δρυϊνουπόλεως	75		350		
Ἐδέσσης	1300				1535 40
Ἐλασσόνας	1500				432
Ζακύνθου	2250				
Ἠλείας	2850				3900
Θεσσαλιώτιδος	1707				
Θεσσαλονίκης	7200				4787
Θηβῶν	2593 50		2750	2500	2000
Θήρας	683 50		1100		690 50
Ἱερουσῶν	960		445		
Ἰωαννίνων	600				
Καρυστίας	5906		964		
Καστορίας	2880		1360		2238
Κεφαλληνίας	2204		2847		
Κίτρους	1186		730		753
Κοζάνης	1290		2450		722 50
Κυθήρων	517				
Λαρίσης			1300		1009
Λευκάδος	722 60		1245 80		921 80
Μαντινείας	3000				
Μεσσηνίας	2500				1000
Μηθύμνης	175 80				
Μυτιλήνης	3500				3000
Νευροκοπίου	750				
Νικοπόλεως	1109				
Εἰάνθης	1200				347 30
Παροναξίας	750		750		591 80
Πατρῶν	1200		2500		2700
Πολυανθῆς	765		2000		1031 90
Πτολεμαίδος	1170				
Σάμου	1415 70				2342
Σιδηροκάστρου	1320		2000		453
Σισανίου	2940		884		1984
Σπάρτης	1965				3850
Σύρου	2246				3763 70
Τρίκκης	1489		3170		1471
Τριφυλίας	2820		4555		
Ἰθράς			1080		
Φθιώτιδος	360		4036 40		1681
Φλωρίνης	904				
Φωκίδος	972		100		1050
Χαλκίδος	746		2700		2850
Χίου	7000				1500
Παρά τῶν κ. κ. Ἐπιθεωρητῶν Ἐκπαιδεύσεως	22895				
Παρά συνδρομητῶν τοῦ Ἀρμενίου τῶν ἰδιωτῶν	1913		3216 50		
	95861 10		56778 10		75306

Ἦσαν τὰ ἔξω εἰσπραχθέντων δραχ. 227.948.20

Τύποις «Φοίνικος», ὁδὸς Λεοννάτου 4, Ἀθῆναι